

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ODBOR VEŘEJNÉ SPRÁVY, DOZORU A KONTROLY

METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

5.6

Odměňování členů zastupitelstev obcí

podle právního stavu
k 1. červenci 2024

ODBOR
VEŘEJNÉ SPRÁVY, DOZORU A KONTROLY
MINISTERSTVA VNITRA
2024

METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

5.6

Odměňování členů zastupitelstev obcí

www.mvcr.cz/odk

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

METODICKÉ DOPORUČENÍ K ČINNOSTI ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ

Odměňování členů zastupitelstev obcí

Vydává: Ministerstvo vnitra České republiky, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly, nám. Hrdinů 3, 140 21 Praha 4
Autoři: Ing. Bc. Tomáš Pösl, Ing. Tomáš Tříska, Mgr. Iva Nedelková
Schválil: Ing. Bc. Miroslav Veselý
Grafická úprava a tisk: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01, Praha 4
Počet stran: 68
Místo a rok vydání: Praha, 2024

ISBN: 978-80-7616-210-5

OBSAH

I. ÚVODNÍ SLOVO 7

II. ÚVOD 8

III. ZÁKLADNÍ PRINCIPY ODMĚŇOVÁNÍ 10
- I. Uvolněný vs. neuvolněný člen zastupitelstva obce 10
- II. Odměňování uvolněných členů zastupitelstva 11
- III. Odměňování neuvolněných členů zastupitelstva 13
- IV. Možnost uzavření pracovněprávního vztahu se členem zastupitelstva 19

IV. MIMOŘÁDNÉ ODMĚNY A DARY 20
- I. Mimořádné odměny 20
- II. Dary 22

V. ODMĚŇOVÁNÍ VE SPECIÁLNÍCH SITUACÍCH 23
- I. Zástupné 23
- II. Změna vykonávané funkce 25
- III. Odměňování po volbách (volební mezidobí) 26

VI. ODCHODNÉ 30

VII. OSTATNÍ ASPEKTY ODMĚŇOVÁNÍ 35
- I. Splatnost, výplata a vzdání se odměny 35
- II. Náhrada ušlého výdělku 36
- III. Pracovní úrazy, úmrtí 37
- IV. Odměňování členů výborů, komisí a zvláštních orgánů obce, kteří nejsou členy zastupitelstva 38
- V. Obecná úprava zákoníku práce 39
- VI. Zákonné odvody 41

VIII. DOVOLENÁ 43

IX. OSTATNÍ PLNĚNÍ POSKYTOVANÁ ZASTUPITELŮM OBCE V SOUVISLOSTI S VÝKONEM FUNKCE 45
- I. Cestovní náhrady 45
- II. Ostatní plnění 45

X. PŘÍLOHY 49
- I. Vzor čestného prohlášení k výplatě odchodného 49

II. Vzory usnesení zastupitelstva obce ve vztahu k odměňování členů zastupitelstva obce 50
III. Koeficienty pro určení výše odměn členů zastupitelstva obce/hl. m Prahy/kraje 53
IV. Vybraná ustanovení právních předpisů 56

I. ÚVODNÍ SLOVO

Dostává se Vám do rukou metodické doporučení k problematice odměňování členů zastupitelstev obcí a krajů. Metodické doporučení je vydáváno zejména s ohledem na přijetí novely zákonů o obcích, krajích a hlavním městě Praze, která nabyla účinnosti 1. ledna 2024, kdy její stěžejní změna spočívá v zavedení automatické valorizace výše odměn členů zastupitelstev.

Metodika je psána čtenářsky přívětivou formou a je určena zejména menším obcím pro okamžitou orientaci v dané problematice.

S ohledem na téměř totožnou právní úpravu je metodické doporučení koncipováno na příslušná ustanovení zákona o obcích, nicméně obdobně platí i pro kraje a hlavní město Prahu.

Současně si dovoluji upozornit, že každoročně připraví Ministerstvo vnitra doplněk k metodice, jehož obsahem budou jak konkrétní výše odměn, tak i příklady výpočtu výše odměn na daný kalendářní rok. Tento doplněk bude zveřejněn na stránkách odboru veřejné správy, dozoru a kontroly.

Mgr. Jiří Koubek, DiS.
vrchní ředitel sekce veřejné správy

II. ÚVOD

Metodické doporučení bylo zpracováno dle právního stavu k 1. červenci 2024.

Praktické příklady a výpočty k uváděným postupům jsou uvedeny v samostatném dokumentu – Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je vždy v aktuální verzi pro daný kalendářní rok dostupný online na internetových stránkách odboru veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra www.mvcr.cz/odk.

Vzhledem k možným legislativním změnám doporučujeme sledovat aktuální vývoj předmětné právní úpravy.

Kontakty:

- k výkladu zákona o obcích, zákona o krajích a zákona o hlavním městě Praze:

  Ministerstvo vnitra, odbor veřejné správy, dozoru a kontroly,
  tel. 974 816 411, e-mail: odbordk@mvcr.cz;
- k výkladu zákonů o volbách (otázky spojené se vznikem a zánikem mandátu, nástupem náhradníků na uprázdněný mandát, neslučitelností funkcí):

  Ministerstvo vnitra, odbor voleb,
  tel. 974 817 382, e-mail: volby@mvcr.cz;
- k výkladu právní úpravy daně z příjmu:

  Ministerstvo financí, Odbor 15 – daně z příjmů; Generální finanční ředitelství;
- k výkladu zákoníku práce a právní úpravy nemocenského, důchodového a sociálního pojištění:

  Ministerstvo práce a sociálních věcí, odbor pracovněprávní legislativy, odbor sociálního pojištění;
- k výkladu právní úpravy na úseku veřejného zdravotního pojištění:

  Ministerstvo zdravotnictví, odbor dohledu nad zdravotním pojištěním.

Seznam použitých právních předpisů a zkratek:

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o obcích“,

zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o krajích“,

zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o HMP“,

zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev obcí“,

zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákoník práce“,

zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „občanský soudní řád“,

zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o nemocenském pojištění“,

zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o daních z příjmů“,

zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o důchodovém pojištění“,

zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o pohřebnictví“,

výraz „územní samosprávný celek“ je dále nahrazen též zkratkou „ÚSC“,

výrazem „Sbírka zákonů“ je do 31. prosince 2023 míněna Sbírka zákonů dle zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, od 1. ledna 2024 pak Sbírka zákonů a mezinárodních smluv dle zákona č. 222/2016 Sb., o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv a o tvorbě právních předpisů vyhlašovaných ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.

III. ZÁKLADNÍ PRINCIPY ODMĚŇOVÁNÍ

I. Uvolněný vs. neuvolněný člen zastupitelstva obce

Právní úprava

§ 70 - 71 zákona o obcích

Charakter výkonu funkce

Funkce člena zastupitelstva obce je veřejnou funkcí, kterou člen zastupitelstva může vykonávat jako uvolněný, nebo jako neuvolněný. O tom, **které funkce budou vykonávány jako uvolněné, rozhoduje zastupitelstvo obce ve své vyhrazené působnosti**. Je také v pravomoci zastupitelstva obce, s přihlédnutím k místním podmínkám, určit, kolik takových funkcí bude, neboť zákon počet uvolněných funkcí nijak neomezuje.

„Uvolnění" členové zastupitelstva jsou členové zastupitelstva obce zvolení do funkcí, jež zastupitelstvo obce určilo jako funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni. Všichni ostatní členové zastupitelstva obce jsou **„neuvolnění" členové zastupitelstva**.

Aby se tedy člen zastupitelstva stal uvolněným, plně postačí, když bude zvolen do uvolněné funkce. Není podmínkou, aby se tzv. „uvolnil" ze svého pracovního či jiného obdobného poměru. Uvolnit se z pracovního či jiného obdobného poměru je jeho právem, není to jeho zákonnou povinností, byť se tak v praxi standardně děje. Zvolením do uvolněné funkce mu také nevzniká povinnost omezit své případné podnikatelské aktivity či ukončit členství v obchodních společnostech apod. Na druhou stranu je třeba poznamenat, že se **obecně od uvolněné funkce očekává**, že takový člen zastupitelstva výrazně omezí své dosavadní aktivity (jak podnikatelské, tak i pracovní) a bude svůj čas věnovat obci tzv. „na plný úvazek".

Právní předpisy také neomezují možnou slučitelnost uvolněných funkcí mezi jednotlivými územními samosprávnými celky. Neodporuje tedy zákonu, pokud bude jedna a tatáž osoba uvolněným členem zastupitelstva obce a současně uvolněným členem zastupitelstva kraje či městské části.

Pokud uvolněný člen zastupitelstva neplní své úkoly, jaké jsou od „uvolněné" funkce očekávány, je řešení situace vždy na zastupitelstvu (např. odvolání z funkce, změna charakteru funkce na neuvolněnou apod.).

Zastupitelstvo obce může kdykoliv v průběhu funkčního období změnit charakter funkce, a to bez ohledu na to, zda je funkce obsazená či neobsazená konkrétním členem zastupitelstva.

Výkon funkce člena zastupitelstva obce jako veřejné funkce

Funkce člena zastupitelstva je veřejnou funkcí, a proto nemůže být vykonávána v pracovním či jiném obdobném poměru a členovi zastupitelstva z titulu vykonávané funkce nevzniká pracovní ani jiný obdobný poměr k obci. Právní poměry členů zastupitelstva obce se nepojí s takovými instituty, které jsou právě pro pracovněprávní vztahy a závislou práci typické, např. pracovní smlouva či dohoda uzavíraná na soukromoprávní bázi mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem, pracovní doba, stanovená týdenní pracovní doba, rozvržení pracovní doby zaměstnavatelem, sjednaná kratší pracovní doba na částečný úvazek, překážky v práci na straně zaměstnance či zaměstnavatele s výjimkou právě jen překážek v práci z důvodu výkonu veřejné funkce. Výkon funkce člena zastupitelstva se proto nepojí s pracovní dobou 40 hodin týdně, rozvrženou na 5 pracovních dní (pondělí až pátek), jak je obvyklé u zaměstnanců obcí zařazených do obecního úřadu, nýbrž se počítá na kalendářní dny (včetně sobot, nedělí a svátků). Nelze tedy ani hovořit o výkonu funkce na poloviční úvazek. Dále nelze hovořit o vztazích nadřízenosti a podřízenosti, jak je chápe zákoník práce, a to ani mezi starostou a ostatními členy zastupitelstva, mezi předsedou výboru zastupitelstva obce a členem výboru zastupitelstva obce apod.

II. Odměňování uvolněných členů zastupitelstva

Právní úprava

§ 72 - 74 zákona o obcích

Obecné poznámky

Odměna se uvolněným členům zastupitelstva poskytuje **ode dne zvolení do uvolněné funkce**. Odměna se poskytuje **automaticky, zastupitelstvo o výši odměny nerozhoduje a nepřijímá žádné usnesení.**

Pokud uvolněný člen zastupitelstva vykonává více funkcí, náleží mu odměna za tu z jeho funkcí, za kterou mu náleží nejvyšší odměna.

Výpočet odměny

Postup výpočtu odměny za měsíc pro uvolněného člena zastupitelstva:

1. **Zařazení obce do velikostní kategorie**
    a. Zjistit počet obyvatel **k 1. lednu roku**, **ve kterém se konaly volby do zastupitelstva obce**, pokud nedošlo v průběhu funkčního období ke změně o více než 20 % a současně nedošlo ke změně velikostní kategorie obce. Do počtu se započítávají jak „tuzemci" s trvalým pobytem na území dané obce, tak i cizinci s „trvalým pobytem" – ke stanovení počtu lze případně využít orientační údaje na stránkách Ministerstva vnitra.

b. Zařadit obec do příslušné velikostní kategorie podle počtu obyvatel.

2. Výpočet výše odměny

a. Zjistit příslušný koeficient, který se nalezne v příloze zákona o obcích pro danou funkci a danou velikostní kategorii.

b. Zjistit výši „základny" – tu vyhlašuje Ministerstvo vnitra (zpravidla v říjnu každého roku na rok následující) sdělením ve Sbírce zákonů.

POZOR – vždy je třeba znát aktuální výši základny pro příslušný kalendářní rok.

c. Vypočíst odměnu vzorcem:

Odměna = koeficient X výše základny

d. Stanovenou odměnu zaokrouhlit na celé koruny nahoru.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

Odměna se poskytuje **za měsíc.** Pokud uvolněný člen zastupitelstva nebyl ve funkci celý měsíc, poskytuje se mu odměna jen ve výši násobku jedné třicetiny výše měsíční odměny a počtu dnů, které byl ve funkci.

Krácení odměny – souběh v případě poslance, senátora, člena vlády

Uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je poslancem, senátorem nebo členem vlády, **bude automaticky odměna krácena** a bude poskytnuta **ve výši 0,4násobku** výše odměny, která by jinak náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce.

Krácená výše odměny bude rozhodná i pro stanovení dalších souvisejících nároků jako odchodné, mimořádné odměny apod.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

(Ne)Možnost krácení odměny

Odměna uvolněnému členu zastupitelstva nenáleží/může být poskytována ve snížené výši **pouze v případech**, kdy uvolněný člen zastupitelstva **nevykonává** svou funkci z důvodů uvedených v zákoně. Odměna mu po tu dobu nenáleží, pokud zákon nestanoví jinak.

Důležitými osobními překážkami jsou:

- dočasná pracovní neschopnost,
- nařízená karanténa,

- těhotenství a mateřství,
- péče o dítě do 4 let věku anebo
- ošetřování jiné fyzické osoby nebo péče o dítě mladší 10 let dle zákona o nemocenském pojištění.

Uvolnění členové zastupitelstva jsou z titulu své funkce nemocensky pojištěni.

Uvolněnému členovi zastupitelstva obce za každý kalendářní den od prvního do čtrnáctého kalendářního dne **dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény** náleží odměna ve výši 60 % jedné třicetiny odměny. Pro účely stanovení výše odměny ve snížené výši se jedna třicetina odměny upraví obdobným způsobem, jakým se upravuje denní vyměřovací základ pro stanovení nemocenského z nemocenského pojištění. Odměna se snižuje o 50 %, pokud se nemocenské podle právních předpisů o nemocenském pojištění snižuje na polovinu. Takto snížená odměna se za jednotlivý kalendářní den zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

Nelze krátit odměnu za měsíc např. za „nedostatečné" plnění svých úkolů či nevhodné chování apod.

Odměna se poskytuje **za měsíc.** Pokud neuvolněný člen zastupitelstva **nebyl ve funkci celý měsíc**, **poskytuje se mu odměna jen ve výši násobku jedné třicetiny výše měsíční odměny a počtu dnů**, **po které vykonával funkci**.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

III. Odměňování neuvolněných členů zastupitelstva

Právní úprava

§ 72 - 75 zákona o obcích

Obecné poznámky

Na odměnu **není právní nárok**, **rozhoduje o ní výhradně zastupitelstvo**. Odměna za měsíc **může** být každému neuvolněnému členu zastupitelstva (s výjimkou starosty – viz dále) poskytována nejdříve od přijetí usnesení zastupitelstva obce, kterým se odměny neuvolněným členům zastupitelstva stanoví.

Výše odměny **může zastupitelstvo v průběhu funkčního období kdykoli změnit.**

V případě vyhlášení „základny" pro další kalendářní rok je pouze na zastupitelstvu, zda projedná novou výši odměn (pokud např. nechce odměny snížit). Není zákonnou povinností zastupitelstva se možností navýšit odměny svým neuvolněným členům zabývat.

Usnesení zastupitelstva

Usnesení o stanovení odměn pozbývá účinnosti ukončením funkčního období zastupitelstva obce, které odměnu stanovilo. Po volbách tak musí být přijato usnesení nové. Bez takového usnesení nelze odměny neuvolněným členům zastupitelstva vyplácet.

Usnesení **musí** vždy obsahovat:

- stanovení **výše odměny za jednotlivé funkce** částkou v celých korunách.

Usnesení **může** dále obsahovat:

- okamžik, od kdy odměny neuvolněným členům zastupitelstva náleží (pozdější, než den přijetí usnesení),
- okamžik, od kdy bude poskytována odměna v případě nastoupení náhradníka na mandát,
- okamžik, od kdy bude poskytována odměna v případě zvolení do příslušné funkce,
- souhrn odměn za souběh funkcí,
- možnost navýšení odměny v případě „oddávání" či řízení „obecní policie",
- zohlednění individuálních úkolů člena zastupitelstva,
- zohlednění účasti na jednání orgánů, jejichž jsou členy.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

Stanovení výše odměny

Odměna za měsíc za jednotlivé funkce se stanoví **částkou v celých korunách**. Z usnesení musí být jednoznačně zřejmé, o jakou částku se jedná a tato musí být určitelná v celých korunách. Doporučujeme z důvodu transparentnosti vůči veřejnosti vymezení numerickou hodnotou (např. 10.000 Kč), neboť takovéto stanovení nejvíce odpovídá znění zákona.

Případná usnesení, které by stanovila výši odměny slovním opisem (např. „v maximální výši dle zákona za funkci…", „ve výši 0,8násobku maximální výše funkce…", či stanovení koeficientem, jež by byl menší než „zákonný" koeficient pro danou funkci) z důvodu, aby nebylo nutné přijímat každoročně nová usnesení, nebude Ministerstvo vnitra považovat za rozporná se zákonem

za předpokladu, že na jejich základě lze dojít k jednoznačnému určení, jaká výše odměny neuvolněného zastupitele v celých korunách v každém okamžiku platí (a to i za využití § 72 odst. 7, podle něhož se výše odměny zaokrouhluje na celé koruny nahoru). Lze připustit, že způsob výpočtu odměn pomocí slovního vyjádření a rozumným kalkulačním vzorcem, ze kterého se finálně dojde k určení částky v celých korunách, je v intencích nové právní úpravy akceptovatelný a nevyžaduje napadnutí takovýchto usnesení pro rozpor se zákonem, byť formálně vzato není částka výslovně uvedena ve schváleném usnesení.

Důrazně však doporučujeme, aby případná usnesení odkazující na „maximální" částku či jiný způsob výpočtu vždy jednoznačně vymezovala, zda se jedná o částku pouze pro „daný kalendářní rok", nebo o maximální částku i pro „další kalendářní roky" (automatická valorizace), kdy bude rozdílná základna, aby takováto usnesení nečinila v praxi aplikační problémy.

Okamžik, od kdy odměny mohou neuvolněným členům náležet

Odměna se poskytuje **nejdříve ode dne schválení příslušného usnesení (včetně tohoto dne)**. Zastupitelstvo obce může stanovit pozdější účinnost (např. od následujícího dne po přijetí usnesení, od prvního dne následujícího kalendářního měsíce apod.). Nebude-li stanovena pozdější účinnost, má se za to, že odměna je poskytována ode dne přijetí usnesení včetně. **V průběhu funkčního období je možné výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva měnit.**

Okamžik, od kdy bude poskytována odměna v případě nastoupení náhradníka na mandát

Zastupitelstvo může v usnesení vymezit okamžik, od kdy bude poskytována odměna v případě nastoupení náhradníka na mandát, např.: *„ode dne složení slibu, od prvního kalendářního dne následujícího měsíce, kdy nabyl mandátu apod."*. Nebude-li stanoveno, potom náhradníkovi bude náležet odměna ode dne vzniku mandátu (tj. následující den po uprázdnění mandátu).

Okamžik, od kdy bude poskytována odměna v případě zvolení do příslušné funkce

Obdobně **může** zastupitelstvo v usnesení vymezit okamžik, od kdy bude poskytována odměna v případě zvolení do funkce, např. *„ode dne zvolení do funkce, od následujícího dne po zvolení do uvedené funkce apod."*

Souhrn odměn za souběh funkcí

V případě souběhu více funkcí zastupitelstvo může rozhodnout o souhrnu odměn za více funkcí. Zákon však připouští, že může být rozhodnuto o **souhrnu odměn za maximálně 3 funkce** (resp. mohou se sčítat odměny jen za 3 funkce), a to za funkce:

- člen rady obce,
- předseda nebo člen výboru zastupitelstva obce,
- předseda nebo člen komise rady obce,
- předseda nebo člen zvláštního orgánu obce.

Do souhrnu nelze započítat žádné další funkce.

Do souhrnu odměn tedy nelze zahrnovat funkci člena zastupitelstva *(např. kombinace člen zastupitelstva obce a člen výboru obce je v rozporu se zákonem).*

Do souhrnu odměn také nelze zahrnovat odměnu za výkon funkce starosty a místostarosty *(např. kombinace místostarosta a člen komise rady obce je v rozporu se zákonem).*

Nelze také sčítat odměny za výkon funkce předsedy a člena téhož výboru. Dle stejného pravidla se postupuje v případě komisí a zvláštních orgánů.

Z usnesení zastupitelstva obce musí vůle o poskytování souhrnu odměn jednoznačně vyplývat. **K souhrnu nedochází automaticky. Není-li rozhodnuto o souhrnu, potom členu zastupitelstva náleží odměna za funkci, za kterou mu náleží nejvyšší odměna schválená zastupitelstvem.**

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

Možnost navýšení odměny v případě „oddávání“ či „řízení“ obecní policie

Zastupitelstvo **může** neuvolněnému členu zastupitelstva navýšit **odměnu nad maximální výši odměny stanovenou zákonem** v případě, že **„oddává“, při přihlédnutí k časové náročnosti a četnosti obřadů za měsíc až o 2 000 Kč.** Může tak stanovit buď fixní částkou za měsíc *(např. navýšení o 1 000 nebo 2 000 za měsíc)*, nebo může stanovit i určitý mechanismus, kdy zohlední počet obřadů *(např. x Kč za obřad, x Kč za obřadní den apod.), a to do maximální výše 2 000 Kč.* Byť bylo cílem zákona zohlednit zejména zastupitele, kteří byli určeni zastupitelstvem k oddávání a nevykovávají tuto pravomoc ze zákona jako starosta nebo místostarosta, tak z dikce zákona nelze dovodit, že by se navýšení odměny nemohlo vztahovat i na starostu a místostarostu.

Zastupitelstvo **také může** neuvolněnému členu zastupitelstva navýšit odměnu za měsíc až o 2 000 Kč v případě, že byl pověřen řízením obecní policie. V tomto případě však nelze navýšit odměnu starostovi obce.

Zohlednění individuálních úkolů

Zastupitelstvo **může zohlednit stanovení individuálních úkolů člena zastupitelstva**. V praxi to znamená, že např. ne všichni členové stejného orgánu musí mít stejnou odměnu. Bude-li mít např. člen zastupitelstva na starosti určitý úkol (např. povede obecní kroniku), potom takovéto individuální úkoly mohou být zohledněny při stanovování odměn.

Obdobně může zastupitelstvo zohlednit i náročnost a časové vytížení výkonu funkce v různých výborech a komisích. To znamená, že např. členové finančního či kontrolního výboru mohou mít jinou odměnu než členové výboru pro národnostní menšiny apod.

Zohlednění účasti zastupitelů na jednání orgánů, jejichž jsou členy

Jedná se o **možnost** pro zastupitelstvo **předem stanoveným způsobem** zohlednit (ne)účast na jednání orgánů obce. **Doporučujeme však, aby případné usnesení bylo zcela jednoznačné pro stanovení výše odměny** *(zejména co je považováno za neúčast, jaká bude odměna, když člen zastupitelstva zastává více funkcí apod.)*. Rovněž doporučujeme, aby před přijetím takového usnesení byl důsledně zvážen jeho cíl a důsledky, neboť z praxe jsou známy příklady, kdy se člen určitého orgánu na činnosti tohoto orgánu významně podílel, ale kvůli mimořádné „nepřítomnosti" na jednání byla pak jeho odměna snížena. Je třeba důsledně vážit důvody takové nepřítomnosti.

Výpočet odměny

Neuvolněný člen zastupitelstva má nárok na poskytnutí odměny v případě, pokud tak zastupitelstvo stanoví. **Zastupitelstvu jsou dány mantinely maximální možné výše odměny. Neuvolněnému členu zastupitelstva s výjimkou neuvolněného starosty (viz dále) tak může být poskytnuta odměna v rozmezí 0 – maximální možná výše.**

Postup pro výpočet maximální výše odměny za měsíc pro neuvolněného člena zastupitelstva:

1. **Zařazení obce do velikostní kategorie**
    a. Zjistit počet obyvatel **k 1. lednu roku, ve kterém se konaly volby do zastupitelstva obce**, pokud nedošlo v průběhu funkčního období ke změně o více než 20 % a současně nedošlo ke změně velikostní kategorie obce. Do počtu se započítávají jak „tuzemci" s trvalým pobytem na území dané obce, tak i cizinci s „trvalým pobytem" – ke stanovení počtu lze případně využít orientační údaje na stránkách Ministerstva vnitra.
    b. Zařadit obec do příslušné velikostní kategorie podle počtu obyvatel.

2. **Výpočet maximální výše odměny**
   a. Zjistit příslušný koeficient, který se nalezne v příloze zákona pro danou funkci a danou velikostní kategorii.
   b. Zjistit výši „základny" – tu vyhlašuje Ministerstvo vnitra (zpravidla v říjnu každého roku na rok následující) sdělením ve Sbírce zákonů.

      POZOR – vždy je třeba znát aktuální výši základny pro příslušný kalendářní rok.
   c. Vypočíst maximální výši odměny vzorcem:

      Odměna = koeficient X výše základny
   d. Stanovenou odměnu zaokrouhlit na celé koruny nahoru.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

Odměna se poskytuje **za měsíc.** Pokud neuvolněný člen zastupitelstva **nebyl ve funkci celý měsíc**, **poskytuje se mu odměna jen ve výši násobku jedné třicetiny výše měsíční odměny a počtu dnů**, **po které vykonával funkci**.

(Ne)Možnost krácení odměny

Odměnu neuvolněnému členu zastupitelstva **nelze** zpětně krátit např. z důvodu nesplnění (nekvalitního splnění) některého ze stanovených úkolů (to lze zohlednit při novém stanovení odměny, ale nikoli zpětně) či nevhodného chování apod.

Minimální výše odměny neuvolněného starosty

Neuvolněný člen zastupitelstva, který byl zvolen do funkce starosty, má ze zákona automaticky nárok alespoň na minimální odměnu, která činí 0,3násobek výše odměny uvolněného starosty, a to ode dne svého zvolení do funkce (včetně tohoto dne). Pokud by tedy zastupitelstvo odměnu pro neuvolněného starostu vůbec nestanovilo nebo mu ji stanovilo nižší, než je minimální výše, má starosta ze zákona nárok na uvedenou minimální výši. Zákonná minimální výše náleží od prvního dne (včetně tohoto dne) řádného zvolení do funkce starosty bez ohledu na možné vymezení pozdější účinnosti usnesení k odměnám.

V případě, že starosta pobírá „minimum", je třeba sledovat výši základny pro stanovení odměn na daný kalendářní rok a toto minimum vždy každoročně aktualizovat.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

IV. Možnost uzavření pracovněprávního vztahu se členem zastupitelstva

Žádný právní předpis obecně nevylučuje uzavírání pracovního poměru nebo dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr obcí se členy zastupitelstva obce. Předmětem pracovněprávního vztahu mezi členem zastupitelstva a obcí však **nesmí být výkon činností, které jsou součástí (spadají do) výkonu funkce člena zastupitelstva obce**. Zákon nestanoví, co vše je konkrétně výkonem funkce člena zastupitelstva obce. Bude jím minimálně vždy plnění práv a povinností členů zastupitelstva obce, které jim přiznává či ukládá právní předpis, a dále ty činnosti, jejichž výkonem byli pověřeni zastupitelstvem.

Před vznikem pracovněprávního vztahu (tj. nejen pracovní poměr, ale i dohody o provedení práce a dohody o pracovní činnosti) **mezi obcí a členem zastupitelstva je však zákonnou podmínkou vyslovení souhlasu zastupitelstva obce se vznikem takového pracovněprávního vztahu**. Zastupitelstvo však nemusí již odsouhlasovat samotnou pracovní smlouvu, dohodu o provedení práce či pracovní činnosti. Postačí, pokud odsouhlasí vznik tohoto pracovněprávního vztahu s konkrétním členem zastupitelstva obce, konkrétní činnost(i), rozsah a odměnu. Nově vzniklá zastupitelstva také nemusí znovu odsouhlasovat dříve odsouhlasené a pokračující pracovněprávní vztahy. Předmětem takového vztahu mohou být typicky úklidové práce, manuální práce, vedení účetnictví apod.

Pokud zastupitelstvo obce svůj souhlas předem nevysloví, je takový pracovněprávní vztah od počátku neplatný.

IV. MIMOŘÁDNÉ ODMĚNY A DARY

I. Mimořádné odměny

Právní úprava

§ 76 zákona o obcích

Možnost mimořádné odměny

Členům zastupitelstva obce **může** být udělena mimořádná odměna, a to bez ohledu na to, zda se jedná o řadového člena zastupitelstva obce, člena zastupitelstva obce s další funkcí v obecních orgánech, uvolněného či neuvolněného.

Mimořádná odměna **není nároková**.

Postup schválení mimořádné odměny

Rozhodnout o mimořádné odměně členovi zastupitelstva obce přísluší **výhradně zastupitelstvu obce** (jiný orgán obce není oprávněn ji schválit).

Návrh na poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva obce **musí být odůvodněn** a **projednán jako samostatný bod** programu jednání zastupitelstva obce.

Konkrétní **důvod poskytnutí mimořádné odměny musí být uveden v usnesení** zastupitelstva obce, kterým byla mimořádná odměna poskytnuta.

Důvody pro mimořádnou odměnu

Členovi zastupitelstva obce může obec poskytnout mimořádnou odměnu výhradně **za splnění mimořádných nebo zvláště významných úkolů obce**. Co je mimořádným nebo zvláště významným úkolem obce, zákon o obcích blíže nestanoví. Uvedené tedy záleží na posouzení zastupitelstva obce s ohledem na místní podmínky každé obce. Důvod pro poskytnutí mimořádné odměny by však měl být vždy konkrétně vymezený.

Výše mimořádné odměny

Uvolnění členové zastupitelstva obce

Celková výše mimořádných odměn poskytnutých v jednom kalendářním roce členovi zastupitelstva obce, který byl **alespoň po část tohoto roku uvolněným členem** zastupitelstva obce, **nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny**, **která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela** za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

Neuvolnění členové zastupitelstva obce

Celková výše mimořádných odměn poskytnutých v jednom kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva obce **nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší maximální výše odměny neuvolněného člena** zastupitelstva obce, **která mu v průběhu tohoto kalendářního roku mohla být obcí poskytována** za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

Při poskytování mimořádných odměn je pro určení jejich celkové výše **určující okamžik rozhodnutí zastupitelstva obce** (ve kterém roce zastupitelstvo obce o poskytnutí mimořádné odměny rozhodlo), nikoliv k jakému období se mimořádná odměna vztahuje.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

Mimořádná odměna a souhrnné odměny

Neuvolněný člen zastupitelstva může být odměňován souhrnně za nejvýše 3 neuvolněné funkce – v tomto případě lze mimořádné odměny za kalendářní rok poskytnout **maximálně do výše souhrnu dvojnásobku maximální výše odměn za jím zastávané nejvýše 3 neuvolněné funkce**. Pokud by zastupitelstvo obce rozhodlo, že se při kumulovaném výkonu více funkcí budou honorovat vždy jen 2 z nich, **tento princip se aplikuje i u mimořádných odměn**. Případný výkon dalších funkcí nelze do výše maximální možné mimořádné odměny zahrnout.

Pokud **zastupitelstvo obce nerozhodne o odměňování formou souhrnné odměny**, bude se maximální výše mimořádných odměn poskytnutých neuvolněnému členovi zastupitelstva obce v kalendářním roce odvíjet od nejvyšší maximální částky odměny za jím zastávanou funkci.

V případě, že by člen zastupitelstva obce vykonával více funkcí a za **žádnou z nich by zastupitelstvo obce nestanovilo odměnu**, maximální možná výše mimořádné odměny by byl dvojnásobek **maximální částky odměny stanovené zákonem za jím zastávanou funkci**, **za kterou by mu náležela nejvyšší** odměna dle zákona o obcích.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

Doplňující informace

Členovi zastupitelstva obce může být mimořádná odměna **vyplacena až po jejím přiznání usnesením zastupitelstva obce**.

Limit mimořádných odměn **se nekrátí** (např. při zastávání funkce jen po část roku).

Mimořádnou odměnu **bývalému členovi** zastupitelstva obce (bez ohledu na to, zda na svůj mandát rezignoval, zanikl novými volbami apod.) **nelze poskytnout** (tedy ani zpětně).

Okamžikem **poskytnutí** odměny **se rozumí den přijetí příslušného usnesení** zastupitelstvem obce.

II. Dary

Právní úprava

§ 71 odst. 4 zákona o obcích

Poskytování peněžitých darů členům zastupitelstva

Zákon stanoví **zákaz poskytovat členům zastupitelstva obce peněžní dary**, a to v souvislosti s výkonem funkce.

Poskytování nepeněžních darů členům zastupitelstva

Zákaz poskytovat členům zastupitelstva obce dary v souvislosti s výkonem funkce **se vztahuje i na dary nepeněžního charakteru**.

Možnost poskytnutí daru v ostatních situacích

Členovi zastupitelstva lze poskytnout dar (peněžní či nepeněžní), který **nijak nesouvisí s výkonem jeho funkce**.

Doplňující informace

Dar, který by souvisel s výkonem funkce, **nelze poskytnout ani bývalému členovi** zastupitelstva obce (bez ohledu na to, zda na svůj mandát rezignoval, zanikl novými volbami apod.).

V. ODMĚŇOVÁNÍ VE SPECIÁLNÍCH SITUACÍCH

I. Zástupné

Právní úprava

§ 75 odst. 1 a 2 zákona o obcích

Nárok na zástupné

V případě dlouhodobého nepřetržitého zastupování starosty obce místostarostou **má místostarosta** za určitých podmínek **nárok** na **tzv. „zástupné"**, tedy na poskytování odměny ve výši, která **odpovídá výši odměny zastupovaného starosty**, namísto dosavadní odměny za měsíc, kterou měl jako místostarosta.

Podmínky zástupného

Zvýšená odměna za zastupování bude ze zákona poskytována **místostarostovi obce, pokud**:

- zastupoval **nepřetržitě po dobu delší než 4 týdny v plném rozsahu starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy nevykonává funkci**,
- **je-li odměna stanovená starostovi vyšší než odměna místostarosty.**

Při splnění podmínek náleží místostarostovi odměna ve výši odměny starosty obce, a to **zpětně od 1. dne zastupování**.

Uvedená **odměna je nároková**, žádný orgán obce o ní nerozhoduje.

Poskytování zvýšené odměny za výkon funkce bude místostarostovi náležet **i v případě**, **že funkce starosty bude dlouhodobě neobsazená** (za výše popsaných podmínek).

Vliv ne/uvolněnosti na výši zástupného

To, **zda je funkce starosty a místostarosty uvolněná nebo neuvolněná, nemá na posouzení nároku na zástupné vliv**.

Neuvolněný místostarosta (stejně jako uvolněný místostarosta) zastupující nepřetržitě po dobu delší než 4 týdny uvolněného starostu má nárok na zástupné ve výši odměny uvolněného starosty i v případě, že svou funkci místostarosty dále vykonává jako neuvolněný.

Neuvolněný místostarosta při dlouhodobém zastupování uvolněného starosty **zůstává v postavení neuvolněného člena zastupitelstva obce** se všemi z toho plynoucími konsekvencemi (např. z hlediska nároku na dovolenou – tu nadále nemá).

Rozdělení zástupného mezi více místostarostů

Zvýšenou odměnu je možné poskytnout jen za podmínky, že místostarosta **nepřetržitě** zastupoval starostu po dobu **delší než 4 týdny v plném rozsahu jeho funkce**. Podmínku zastupování v plném rozsahu však může splnit jen jeden z místostarostů. Pokud se povinnosti starosty rozdělí, nejde o zastupování v plném rozsahu a v takovém případě **nesplní podmínky** nároku na zvýšenou odměnu **žádný** z místostarostů.

Člen zastupitelstva pověřený výkonem pravomocí starosty

V situacích, kdy není zvolen starosta ani místostarosta obce (či byli z funkce odvoláni nebo se funkce vzdali) a pravomoci starosty vykonává člen zastupitelstva, který k tomu byl zastupitelstvem obce pověřen, náleží tomuto členovi zastupitelstva **po dobu přetrvávání této situace odměna, která by v daném období náležela starostovi této obce, je-li tato odměna vyšší**.

Tato odměna náleží bez ohledu na dosud zastávanou funkci či ne/uvolněnost tohoto člena zastupitelstva obce.

Odměna **náleží od 1. dne** výkonu pravomocí (zákon v tomto případě nestanoví nutnost výkonu těchto pravomocí déle než 4 týdny tak, jak to požaduje u zastupování starosty místostarostou).

Uvedená **odměna je nároková**, žádný orgán obce o ní nerozhoduje.

V případě neuvolněného člena zastupitelstva obce také tento (obdobně jako v případě neuvolněného místostarosty) **zůstává v pozici neuvolněného člena zastupitelstva** (viz shora).

Doba výplaty zástupného

Poskytování zástupného ani zvýšené odměny člena zastupitelstva obce pověřeného výkonem pravomocí starosty není časově omezeno. Pokud místostarosta (resp. pověřený člen zastupitelstva obce) plní podmínky poskytnutí zvýšené odměny, tato mu náleží.

Doplňující informace

Splnění zákonem požadovaných podmínek u místostarosty zastupujícího starostu je nutno hodnotit zpětně, tedy po dobu prvních 4 týdnů zastupování bude místostarostovi vyplacena jeho dosavadní odměna. Po uplynutí 4 týdnů zastupování nepřítomného starosty v plném rozsahu jeho funkce, měl-li starosta odměnu vyšší, bude místostarostovi dorovnání odměny na úroveň odměny starosty zpětně doplaceno.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

II. Změna vykonávané funkce

Právní úprava

§ 72 odst. 1 a 2, § 74 odst. 2 a 3 zákona o obcích

Specifika právní úpravy

Zákon o obcích **nestanoví speciální pravidla pro stanovení odměny v případě změny zastávané funkce**. Je nutno aplikovat průběžná pravidla pro odměňování členů zastupitelstva obce.

Pozornost je tak nutno věnovat zejména výši odměny za den, kdy došlo ke změně funkce.

Změna uvolněné funkce na jinou uvolněnou funkci

Uvolněnému členovi zastupitelstva obce se odměna poskytuje ode dne zvolení do funkce. V případě souběhu výkonu více funkcí náleží uvolněnému členovi zastupitelstva obce odměna za tu z jeho funkcí, za kterou mu náleží nejvyšší odměna. **Za den, kdy dojde ke změně vykonávané funkce, tak bude tomuto členovi zastupitelstva obce náležet ta z odměn za funkci, která je vyšší.**

Změna neuvolněné funkce na jinou neuvolněnou funkci

Za den, kdy dojde ke změně vykonávané funkce, bude tomuto členovi zastupitelstva obce náležet ta z odměn za funkci, která je vyšší (pokud její výši spolu se stanovením okamžiku jejího poskytování odsouhlasilo zastupitelstvo obce).

V případě souběhu výkonu více funkcí může být neuvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytnuta odměna až do výše souhrnu odměn za tři různé funkce (do tohoto souhrnu lze zahrnout pouze odměny za výkon funkce člena rady obce, předsedy nebo člena výboru zastupitelstva obce, předsedy nebo člena komise rady obce anebo předsedy nebo člena zvláštního orgánu obce). **Pokud o tomto poskytnutí odměny souhrnně nerozhodne zastupitelstvo obce, platí, že za den, kdy dojde ke změně vykonávané funkce, náleží neuvolněnému členovi zastupitelstva obce odměna za funkci, za kterou mu náleží nejvyšší odměna.**

Změna neuvolněné funkce na uvolněnou funkci

Uvolněnému členovi zastupitelstva obce se odměna poskytuje ode dne zvolení do funkce. **Za den, kdy dojde ke změně vykonávané funkce, tak bude tomuto členovi zastupitelstva obce náležet ta z odměn za funkci, která náleží za výkon uvolněné funkce, do které byl zvolen.**

Změna uvolněné funkce na neuvolněnou funkci

V případě souběhu výkonu více funkcí náleží uvolněnému členovi zastupitelstva obce odměna za tu z jeho funkcí, za kterou náleží nejvyšší odměna. **Za den, kdy dojde ke změně vykonávané funkce, tak bude tomuto členovi zastupitelstva obce náležet ta z odměn za funkci, která je vyšší.**

Změna výše odměny za neuvolněnou funkci

Pokud nastane situace, kdy dojde pouze ke změně výše odměny u neuvolněné funkce, potom za tento den náleží ta z odměn, která je vyšší.

Doplňující informace

Ve výše uvedených případech je uvažováno, že zastupitelstvo neurčilo pozdější termín, od kdy náleží odměna neuvolněným členům zastupitelstva obce, než ten, kdy došlo ke změně funkce (zvolení do nové funkce), resp. u uvolněných členů zastupitelstva byly v tento den tyto funkce určeny jako uvolněné. V případě opačném je nutno uvedené aplikovat s přihlédnutím k této skutečnosti.

Pravidlo jedné třicetiny

Pokud člen zastupitelstva obce nevykonával funkci po celý kalendářní měsíc, náleží mu za tento měsíc odměna vždy ve výši **násobku jedné třicetiny jeho odměny a počtu kalendářních dnů**, po které v daném měsíci funkci vykonával (bez rozdílu, zda se jedná o měsíc, který má 30, 31 nebo jen 28 či 29 kalendářních dní). Za den, kdy došlo ke změně funkce, mu bude náležet ta z odměn za zastávanou funkci, která je vyšší. Obdobný postup se užije v případech, kdy dotyčný nadále zastává totožnou funkci, ale pro část měsíce s jinou výší odměny.

III. Odměňování po volbách (volební mezidobí)

<u>Právní úprava</u>

§ 75 odst. 3-6, § 102a, § 107 zákona o obcích

Nárok na odměnu

Nárok na poskytování **odměny za výkon pravomocí** ode dne voleb do zastupitelstva obce mají:

- **osoba vykonávající pravomoci starosty nebo místostarosty**, bez ohledu na skutečnost, zda je opětovně zvolena do zastupitelstva obce,
- **osoba vykonávající pravomoci člena rady obce**,
- **osoba**, která je **předsedou či členem zvláštního orgánu obce** nebo **komise rady obce**, **které byl svěřen výkon přenesené působnosti**,
- **osoba**, která je **předsedou nebo členem komise rady obce**, které **nebyl svěřen výkon přenesené působnosti**.

Výše a doba poskytování odměny

Uvedeným osobám se poskytuje následující odměna, po uvedenou dobu:

Osoba vykonávající pravomoci starosty nebo místostarosty:

dosavadní odměna a ostatní související nároky **do zvolení nového starosty nebo místostarosty,** a **jde-li o obec, v níž je volena rada obce, až do zvolení nové rady obce** (postačí zvolení nadpoloviční většiny rady obce a starosty nebo místostarosty).

Osoba vykonávající pravomoci člena rady obce:

dosavadní odměna a ostatní související nároky **do zvolení nové rady obce nebo do zvolení starosty nebo místostarosty** v případě, že rada obce už nebude volena.

Osoba, která je předsedou či členem zvláštního orgánu obce nebo komise rady obce, které byl svěřen výkon přenesené působnosti:

dosavadní odměna a ostatní související nároky **do zániku jeho funkce**.

Osoba, která je předsedou nebo členem komise rady obce, které nebyl svěřen výkon přenesené působnosti:

dosavadní odměna a ostatní související nároky **po dobu výkonu pravomocí dosavadní rady obce**.

Souběh odměn

Pokud by náležela členovi zastupitelstva obce v jeden den odměna osoby vykonávající pravomoci starosty a místostarosty a současně odměna uvolněného či neuvolněného člena nově zvoleného zastupitelstva obce, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší.

V případě **souhrnu odměn je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo obce.**

Doplňující informace

Výbory zastupitelstva obce končí současně s koncem funkčního období zastupitelstva obce (tj. 1. den voleb). **Členům výborů proto odměna nadále** (tj. od 2. dne voleb, pokud byly volby dvoudenní) **náležet nebude**.

V případě **dočasné pracovní neschopnosti** osoby vykonávající pravomoci starosty nebo místostarosty se postupuje **obdobně**, **jako kdyby tato vznikla ještě před volbami**.

Nárok na **dovolenou** a její čerpání u osoby vykonávající pravomoci starosty nebo místostarosty je totožný, **jako kdyby se tato poskytovala ještě před volbami**.

PŘEHLED VÝKONU PRAVOMOCÍ A ODMĚŇOVÁNÍ VE VOLEBNÍM MEZIDOBÍ		
Funkce	**Výkon pravomocí a odměňování**	**Odměna**
dosavadní starosta (uvolněný i neuvolněný)	do zvolení nového starosty nebo alespoň místostarosty (a jde-li o obec, v níž je volena rada obce, až do zvolení nové rady obce podle § 102a)	dosavadní odměna a ostatní související nároky
dosavadní místostarosta (uvolněný i neuvolněný)	do zvolení nového starosty nebo alespoň místostarosty (bylo-li místostarostů více, přestávají plnit své pravomoci zvolením starosty nebo alespoň jednoho „nového“ místostarosty) a jde-li o obec, v níž je volena rada obce, až do zvolení nové rady obce podle § 102a	dosavadní odměna a ostatní související nároky
člen dosavadní rady obce (uvolněný i neuvolněný)	do zvolení nové rady obce (tj. alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady obce, který má být volen)	dosavadní odměna a ostatní související nároky
předseda nebo člen zvláštního orgánu obce a **předseda nebo člen komise rady obce, pověřené výkonem přenesené působnosti obce** (uvolněný i neuvolněný)	do zániku jeho funkce	dosavadní odměna a ostatní související nároky

předseda nebo člen komise, které nebyl svěřen výkon přenesené působnosti (uvolněný i neuvolněný)	do zvolení nové rady obce (tj. alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady obce, který má být volen)	dosavadní odměna a ostatní související nároky
člen zastupitelstva obce pověřený výkonem pravomocí starosty (tj. v obci, kde není starosta ani místostarosta pověřený zastupováním starosty v plném rozsahu)	do zvolení nového starosty nebo alespoň místostarosty	odměna ve výši, která by v daném období náležela starostovi (je-li tato odměna vyšší než odměna za jinou jím zastávanou funkci, která mu jinak náležela před pověřením)
předseda nebo člen výboru zastupitelstva obce	funkce zaniká 1. dnem voleb	odměna nenáleží

VI. ODCHODNÉ

Právní úprava

§ 77 - 78 zákona o obcích

Nárok na odchodné

Okruh členů zastupitelstva, kteří při splnění zákonných podmínek budou mít nárok na odchodné:

- **všichni uvolnění členové zastupitelstva obce** (bez ohledu na konkrétní vykonávanou funkci),
- **neuvolněný člen zastupitelstva** ve funkci **starosty**,
- **neuvolněný člen zastupitelstva** ve funkci **místostarosty**.

Důvody vzniku nároku na odchodné

Zánik mandátu

Zanikl-li mandát člena zastupitelstva obce poté, co vykonával zákonem vyjmenovanou funkci, typicky v důsledku voleb do zastupitelstva obce nebo také zánik mandátu v průběhu funkčního období, vzniká mu nárok na odchodné při splnění všech následujících podmínek:

a. **ke dni zániku mandátu mu náležela odměna**,

b. **nebyl v novém funkčním období opětovně zvolen do funkce uvolněného člena** zastupitelstva **nebo do funkce neuvolněného starosty nebo místostarosty**, **za niž mu náleží odměna** [je třeba vyčkat, zda dotyčný nebude po volbách opětovně zvolen do některé z uvedených funkcí. Podmínka, pokud *nebyl v novém funkčním období opětovně zvolen* – splnění této podmínky je možné s určitostí potvrdit až poté, když už byly nově (poprvé nově) obsazeny jak funkce starosty, tak místostarosty a všechny nově zřízené uvolněné funkce. V případě, že by se z jakýchkoli důvodů nedařilo všechny uvedené funkce obsadit, je uvedena v zákoně pojistka výplaty po 3 měsících (viz dále). Zákon vyžaduje, aby při prvním obsazení všech těchto funkcí nedošlo ke znovuzvolení uvedeného člena zastupitelstva. Pozdější zvolení do funkce starosty, místostarosty nebo uvolněného člena zastupitelstva obce v průběhu funkčního období (poté, co příslušná funkce už byla jednou obsazena a znovu se uvolnila) nemá z hlediska předmětného nároku na odchodné žádný vliv]. Uvedené platí pouze pro zánik mandátu v důsledku voleb. V případě **zániku mandátu v průběhu funkčního** období tato podmínka neplatí a není posuzována.

c. **nebyl v průběhu výkonu funkce pravomocně odsouzen** pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, jeho trestní stíhání pro takový trestný čin

nebylo podmíněně zastaveno a nebylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, což doložil svým čestným prohlášením (vzor tohoto prohlášení je uveden **v příloze tohoto metodického doporučení**).

Odvolání či vzdání se funkce

V případě odvolání nebo vzdání se funkce v průběhu funkčního období vzniká členovi zastupitelstva, který vykonával zákonem vyjmenovanou funkci, nárok na odchodné při splnění všech následujících podmínek:

a. **ke dni odvolání z funkce nebo vzdání se funkce mu náležela odměna**,
b. **nebyl opětovně zvolen do funkce** uvolněného člena zastupitelstva nebo do funkce neuvolněného starosty nebo místostarosty, za niž mu náleží odměna, a to **nejpozději na následujícím zasedání** zastupitelstva obce. Pokud nedochází k zániku mandátu, ale „jen" k odvolání či vzdání se funkce, je třeba **vždy** vyčkat, zda dotyčný nebude opětovně zvolen do některé z uvedených funkcí na dalším zasedání zastupitelstva. To platí **i v případě**, že by další zasedání zastupitelstva bylo ustavujícím zasedáním na nové funkční období. Pokud by ke vzdání se nebo odvolání z funkce došlo přímo na zasedání zastupitelstva, je třeba vyčkat dalšího zasedání zastupitelstva.
c. v průběhu jednoho funkčního období se jedná o **první výplatu odchodného**. Odchodné v případě vzdání se nebo odvolání z funkce lze v průběhu funkčního období vyplatit pouze jednou. Pokud by však došlo po určitém čase ke zvolení do funkce, za niž by náleželo odchodné, pak by dotyčnému při splnění zákonných podmínek náleželo odchodné v souvislosti s pozbytím mandátu.
d. **nebyl v průběhu výkonu funkce pravomocně odsouzen** pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, jeho trestní stíhání pro takový trestný čin nebylo podmíněně zastaveno a nebylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, což doložil svým čestným prohlášením (vzor tohoto prohlášení je uveden **v příloze tohoto metodického doporučení**).

Přehled nároku na odchodné dle podmínky opětovného zvolení

Pokud jde o konkrétní zastávané funkce, týká se jich nárok na odchodné při zániku mandátu v důsledku voleb takto:

Zastávaná funkce ke dni voleb	Zastávaná (navazující) funkce v novém funkčním období	Nárok na odchodné
starosta	starosta, místostarosta (uvolněný nebo neuvolněný s odměnou schválenou zastupitelstvem obce)	NE

starosta	uvolněný člen rady, uvolněný předseda výboru/komise nebo jiný uvolněný k výkonu funkce	NE
starosta	**neuvolněný člen zastupitelstva bez dalších funkcí, neuvolněný člen rady, neuvolněný předseda/člen výboru nebo komise nebo zvl. orgánu, neuvolněný místostarosta bez odměny**	**ANO**
místostarosta	starosta, místostarosta (uvolněný nebo neuvolněný s odměnou schválenou zastupitelstvem obce)	NE
místostarosta	uvolněný člen rady, uvolněný předseda výboru/komise nebo jiný uvolněný k výkonu funkce	NE
místostarosta	**neuvolněný člen zastupitelstva bez dalších funkcí, neuvolněný člen rady, neuvolněný předseda/člen výboru nebo komise nebo zvl. orgánu, neuvolněný místostarosta bez odměny**	**ANO**
uvolněný člen rady, uvolněný předseda výboru, jiný uvolněný člen zastupitelstva	starosta nebo místostarosta (uvolněný nebo neuvolněný s odměnou schválenou zastupitelstvem obce)	NE
uvolněný člen rady, uvolněný předseda výboru, jiný uvolněný člen zastupitelstva	opětovně zvolen do jakékoliv „uvolněné funkce“	NE
uvolněný člen rady, uvolněný předseda výboru, jiný uvolněný člen zastupitelstva	**neuvolněný člen zastupitelstva bez dalších funkcí, neuvolněný člen rady, neuvolněný předseda/člen výboru nebo komise nebo zvl. orgánu, neuvolněný místostarosta bez odměny**	**ANO**
starosta, místostarosta	**žádná** (už nebude členem zastupitelstva)	**ANO**
uvolněný člen rady, uvolněný předseda výboru, jiný uvolněný člen zastupitelstva	**žádná** (už nebude členem zastupitelstva)	**ANO**

Poznámka:

Kromě uvolněného starosty, místostarosty, člena rady, předsedy výboru či komise nelze vyloučit ještě člena zastupitelstva v „jiné uvolněné funkci“, i když přichází v úvahu de facto jen uvolněný člen zvláštního orgánu (např. komise pro projednávání přestupků), výjimečně tzv. uvolněný člen zastupitelstva obce „bez portfeje“, uvolněný pro zajišťování speciálních úkolů v samostatné působnosti obce (např. pro investiční činnost a výstavbu, turistický ruch a lázeňství).

V případě vzdání se nebo odvolání z funkce platí výše uvedené informace v tabulce obdobně.

Výše odchodného

Výše odchodného se **vždy odvíjí od výše odměny,** která členovi zastupitelstva náležela za měsíc **ke dni zániku mandátu,** resp. ke dni **vzdání se funkce nebo odvolání z funkce.**

Rozhodná je odměna, která mu běžně náležela za měsíc. Případná snížená odměna např. v důsledku pracovní neschopnosti není relevantní.

Současně je **výše odchodného závislá na počtu let výkonu funkce, respektive na sebe navazujících funkcí**. Vždy je ve výši minimálně jedné měsíční odměny (neboli jedné „odměny za měsíc", která dotyčnému náležela ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva nebo ke dni odvolání z funkce či vzdání se funkce) a za každý celý ukončený rok výkonu funkce se přičítá další jedna odměna. Maximálně se přičítají jen tři odměny, tedy **maximální výše odchodného je ve výši 4násobku (1+3) dosavadní odměny za měsíc.**

Pojmem „rok výkonu funkce" je třeba rozumět **12 po sobě jdoucích měsíců, a to počínaje dnem volby do funkce** starosty (místostarosty, popřípadě do některé funkce, pro kterou byl člen zastupitelstva obce uvolněn), **a konče datem, které má stejné číselné označení** jen s letopočtem o 1 rok vyšším, tj. např.

- 1 rok výkonu funkce = doba od 1. 7. 2021 do 1. 7. 2022;
- výkon funkce od 1. 7. 2021 do 30. 6. 2022 pro tyto účely rokem výkonu funkce není, do celého roku chybí 1 den.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

Příklady výše odchodného dle počtu let výkonu funkce:

- výkon funkce **méně než 1 celý rok** ⇨ odchodné **ve výši 1** odměny za měsíc**,**
- výkon funkce **více než 1 rok, ale méně než 2 celé roky** ⇨ odchodné ve výši **2násobku** odměny za měsíc,
- výkon funkce **více než 2 roky, ale méně než 3 celé roky** ⇨ odchodné ve výši **3násobku** jeho odměny za měsíc,
- výkon funkce **více než 3 celé roky** (bez ohledu na to, zda šlo o necelé 4 roky nebo 10 či více let) ⇨ odchodné ve výši **4násobku** jeho odměny za měsíc.

Do rozhodné doby nepřetržitého výkonu funkce se započte i doba, po kterou dotčený člen zastupitelstva obce v uvedených funkcích vykonával své pravomoci v tzv. „volebním mezidobí".

Do rozhodné doby se také započte doba, kdy dotyčný funkci sice nevykonával, ale nebyla splněna „negativní podmínka" pro nepřiznání odchodného. Do doby pro výpočet odchodného se tak např. započte doba, kdy byl např. starosta/místostarosta v průběhu funkčního období z jedné funkce odvolán nebo se jí vzdal a nejpozději na následujícím zasedání zastupitelstva obce byl do obdobné funkce znovu zvolen.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

Splatnost a výplata odchodného

Až po splnění všech podmínek pro výplatu odchodného je možné toto vyplatit, a to jednorázově v nejbližším výplatním termínu.

Jak v případě zániku mandátu, tak i v případě odvolání či vzdání se funkce je vždy nutné splnit všechny podmínky kumulativně a bez jejich splnění nelze odchodné vyplatit.

V situacích, kdy **není možné v delším časovém horizontu ověřit podmínku „opětovného nezvolení"** do funkce (např. po volbách není dlouhodobě shoda na obsazení jednotlivých funkcí či z různých důvodů není možné uvedené funkce obsadit), **lze po uplynutí 3 měsíců od rozhodné události** (den zánik mandátu, vzdání se nebo odvolání z funkce) odchodné členovi zastupitelstva **vyplatit**. **Pokud však v budoucnu následně bude takový člen zastupitelstva opětovně zvolen** do výše vyjmenovaných funkcí (a nesplní tak podmínku opětovného nezvolení), **je povinen vyplacené odchodné ze zákona vrátit**.

VII. OSTATNÍ ASPEKTY ODMĚŇOVÁNÍ

I. Splatnost, výplata a vzdání se odměny

Právní úprava

§ 79 zákona o obcích
§ 4a odst. 4 a § 141 odst. 1 zákoníku práce
§ 299 odst. 1 občanského soudního řádu

Splatnost odměny

Odměny členů zastupitelstva obce jsou **splatné nejpozději v kalendářním měsíci, který následuje po měsíci, v němž členovi zastupitelstva obce vzniklo právo na odměnu**.

Odměny **nelze vyplácet kumulativně za delší časové období**.

Výplata odměny

Částka – výše odměny se členům zastupitelstva obce přiznává v tzv. hrubé výši, návazně je obec povinna srazit a odvést z takto zúčtované odměny v souladu s příslušnou právní úpravou **zákonné srážky** (zálohu na daň z příjmů, odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění, příp. sociální pojištění, pokud jde o uvolněného člena zastupitelstva obce).

Výsledná částka k výplatě se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

Vzdání se odměny

Člen zastupitelstva obce se **odměny vzdát nemůže** a k takovému případnému kroku se dle zákoníku práce nepřihlíží.

V případě **neuvolněných** členů zastupitelstva obce **může člen zastupitelstva obce požádat zastupitelstvo** o stanovení nulové odměny (s výjimkou starosty obce), přičemž je pouze na zastupitelstvu, zda takové žádosti vyhoví. U **uvolněných** členů zastupitelstva obce a **neuvolněného starosty** obce **takové možnosti využít nelze**.

Exekuční srážky z odměny

Odměny členů zastupitelstva obce, včetně všech dalších funkčních požitků (např. odchodné, mimořádné odměny) **lze zatížit exekučními srážkami**.

Doplňující informace

Pravidla pro splatnost a výplatu odměn **platí obdobně pro další funkční požitky členů zastupitelstva obce** (např. odchodné, mimořádnou odměnu).

Splatnost a výplata odměny a dalších plnění poskytovaných v souvislosti s výkonem funkce členům zastupitelstva obce se řídí zákoníkem práce. **Pro tyto účely** se **obec považuje za zaměstnavatele a členové zastupitelstva obce se považují za zaměstnance**.

II. Náhrada ušlého výdělku

Právní úprava

§ 71 odst. 2 a 3 zákona o obcích

Nárok na pracovní volno a náhradu mzdy/platu

Neuvolněný člen zastupitelstva má nárok na poskytnutí **pracovního volna s náhradou mzdy nebo platu ze zákona**. Stejně tak má ze zákona **nárok** jeho zaměstnavatel na příslušnou refundaci ze strany obce a obec mu tyto náklady musí uhradit.

Rozsah pracovního volna

Rozsah nezbytně nutné doby, na kterou je potřebné uvolnit zaměstnance ze zaměstnání k výkonu funkce, určuje obec (podle druhu zastávané funkce, plněného úkolu, vykonávané činnosti apod.).

Zákon o obcích zároveň nevyhrazuje, komu přísluší pravomoc vymezit dobu nezbytně nutnou k výkonu funkce, tudíž jde o tzv. zbytkovou pravomoc rady obce ve smyslu § 102 odst. 3 zákona o obcích (v obcích, kde není rada obce volena pak starosty obce), pokud si ji zastupitelstvo obce nevyhradilo. Lze ji zcela nebo zčásti svěřit i starostovi či obecnímu úřadu.

V praxi přichází v úvahu i situace, že zastupitelstvo obce (rada) stanoví rámcové obecné zásady potřebného volna k výkonu jednotlivých funkcí (člena zastupitelstva, předsedy/člena výboru, místostarosty aj.), v jejichž rámci pak starosta (obecní úřad) posuzuje požadavky na refundace ze strany zaměstnavatelů jednotlivých členů zastupitelstva, doplňuje operativní rozhodnutí apod.

Obecné omezení dané zákoníkem práce na poskytování pracovního volna **nejvýše v rozsahu 20 pracovních dnů v kalendářním roce** v těchto případech **neplatí**.

Paušální náhrada

Neuvolněným členům zastupitelstva obce, kteří jsou podnikajícími fyzickými osobami nebo osobami provozujícími jinou samostatnou výdělečnou činnost, obec poskytuje ze svých rozpočtových prostředků **náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem jejich funkce**, a to **paušální částkou, o které**

rozhoduje zastupitelstvo obce. Jedná se o náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce, nikoli o náhradu za prostou ztrátu času.

Usnesení zastupitelstva obce **musí** obsahovat stanovení **paušální částky za hodinu a současně nejvyšší částku, kterou lze** jako náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce **poskytnout v souhrnu za kalendářní měsíc**. Případné určení dalších podrobností je pak zcela na úvaze zastupitelstva obce. Jedná se například o otázku, jakým způsobem bude požadovat prokázání ušlého výdělku, formu uplatnění žádosti, na jakém formuláři apod.

Paušální náhradu lze poskytnout i těm neuvolněným členům zastupitelstev, kteří jsou v pracovním či jiném obdobném poměru, ale současně podnikají nebo provozují jinou samostatnou výdělečnou činnost.

Stanovení **výše paušální částky za hodinu není zákonnou úpravou nikterak vymezeno** a obec může výši přizpůsobit dle aktuálního složení zastupitelstva. V případě nesourodého složení lze doporučit využít např. některý z ukazatelů Českého statistického úřadu, např. údaj o průměrné mzdě apod.

Zastupitelstvo obce nemůže usnesením stanovit, že náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce (paušální částku) nebude poskytovat, resp. stanovit paušální částku náhrady v nulové výši.

Doplňující informace

Zaměstnavatel má nárok na úhradu náhrady mzdy poskytnuté zaměstnanci v souvislosti s výkonem funkce neuvolněného člena zastupitelstva obce **včetně povinných odvodů**, které za zaměstnance dle zvláštních zákonů zaměstnavatel odvedl.

III. Pracovní úrazy, úmrtí

Právní úprava

§ 328 a § 392 odst. 1 zákoníku práce

Odškodnění pracovního úrazu

Podle zákoníku práce platí, že **fyzickým osobám plnícím veřejné funkce odpovídá za škodu vzniklou při výkonu funkce nebo v přímé souvislosti s ní ten, pro koho byli činni**.

V případě vzniku škody členovi zastupitelstva obce např. v souvislosti s pracovním úrazem musí její náhradu uhradit obec. Obec může dle své vůle uzavřít komerční pojištění na krytí těchto škod.

Výplata odměny a souvisejících nároků po úmrtí

V případě úmrtí člena zastupitelstva obce peněžitá práva jeho smrtí nezanikají. **Do výše odpovídající trojnásobku jeho průměrného měsíčního výdělku** přecházejí (obdobně jako u zaměstnanců) práva související s odměnou za výkon funkce postupně na jeho manžela, děti a rodiče, jestliže s ním žili v době smrti ve společné domácnosti; předmětem dědictví se stávají, není-li těchto osob.

Přecházet však mohou pouze taková finanční práva zemřelého člena zastupitelstva obce (stejně jako v případě zemřelého zaměstnance), **která dotčenému vznikla z titulu výkonu funkce ještě před smrtí** a v okamžiku smrti ještě existovala. Typicky tak **lze** uvedeným osobám **vyplatit zbývající část odměny**, tedy poměrnou část jeho odměny za kalendářní měsíc, v němž člen zastupitelstva obce zemřel, či dovolenou, na kterou by měl uvolněný člen zastupitelstva obce za daný rok k datu úmrtí nárok. **Na výplatu případného odchodného však nárok není, pokud tento nárok nevznikl před úmrtím zastupitele.**

IV. Odměňování členů výborů, komisí a zvláštních orgánů obce, kteří nejsou členy zastupitelstva

Právní úprava

§ 84 odst. 2 písm. v) zákona o obcích

Nárok na odměnu

Členům výborů zastupitelstva obce, komisí rady obce a zvláštních orgánů obce, kteří zároveň nejsou členy zastupitelstva obce, **může být poskytována odměna**. Její přiznání není nárokové.

Rozhodnutí o odměně

Rozhodnout o odměnách členů výborů zastupitelstva obce, komisí rady obce a zvláštních orgánů obce, kteří zároveň nejsou členy zastupitelstva obce, **přísluší výhradně zastupitelstvu obce**, bez ohledu na to, o jaký orgán se jedná a který z orgánů obce ho zřídil.

Způsob odměňování a výše odměny

Zákon o obcích blíže nespecifikuje, jakým způsobem a v jaké výši mají být členové výborů zastupitelstva obce, komisí rady obce a zvláštních orgánů obce, kteří zároveň nejsou členy zastupitelstva obce, odměňováni.

Může se tak jednat o následující způsoby (demonstrativní výčet):

- **stanovení částky poskytovaných odměn**, a to buď měsíčně, ale případně též s jinou frekvencí (např. čtvrtletně),
- **stanovení jiných pravidel**, např. **sazbou za jednu schůzi orgánu, kterého se takový člen zúčastní apod.**,
- rozhodnutí o odměně nikoliv předem, ale **následně** jako **jednorázové odměny**, např. pololetně či ročně **na základě jednorázových usnesení zastupitelstva obce** (např. všem členům stejnou částku, částku diferencovanou dle aktivity jednotlivých členů apod.).

Doplňující informace

Členům výborů zastupitelstva obce, komisí rady obce a zvláštních orgánů obce, kteří zároveň nejsou členy zastupitelstva obce, **nelze poskytovat peněžité plnění za výkon této funkce na základě některé z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr** (tedy dohody o provedení práce, dohody o pracovní činnosti) ani pracovní smlouvy, neboť takový **člen vykonává veřejnou funkci** založenou volbou nebo jmenováním.

V. Obecná úprava zákoníku práce

Právní úprava

Zákoník práce (blíže viz text níže)

Oblasti odměňování upravené zákoníkem práce

V případě některých oblastí odměňování členů zastupitelstev obcí zákon o obcích odkazuje na analogickou úpravu příslušnými ustanoveními zákoníku práce, jedná se o:

- **splatnost a výplatu odměny a dalších plnění** poskytovaných v souvislosti s výkonem funkce členům zastupitelstva obce, jakož i **srážky z nich** (§ 141 a násl. zákoníku práce);
- **odpovědnost člena zastupitelstva obce za škodu,** kterou způsobil obci v souvislosti s výkonem funkce (§ 250 a násl. zákoníku práce);
- postup obce v případě **zjišťování průměrného výdělku** (§ 351–362 zákoníku práce);
- **vzdání se práva na odměnu nebo další plnění** (§ 4a a § 144a zákoníku práce);
- **postup obce v případě smrti** člena zastupitelstva obce (§ 328 zákoníku práce);
- **poskytování cestovních náhrad** (§ 156 a násl. zákoníku práce a § 81 odst. 1 až 3 zákona o obcích);

- **garanci nároků** osob vykonávajících veřejné funkce **na poskytnutí pracovního volna** mj. k výkonu veřejných funkcí v zákonem stanoveném rozsahu (§ 200 zákoníku práce);
- **vymezení**, co se pro účely zákoníku práce za výkon **veřejné funkce** považuje, tedy mj. výkon funkce člena zastupitelstva obce (§ 201 zákoníku práce);
- **poskytování dovolené v souvislosti s uvolněním pro výkon veřejné funkce** (§ 216 odst. 4 zákoníku práce);
- **zákaz výpovědi** v době, kdy je zaměstnanec dlouhodobě plně uvolněn pro výkon veřejné funkce (§ 53 zákoníku práce);
- **obecnou odpovědnost za škodu** (§ 392 zákoníku práce).

Zjišťování průměrného výdělku

Pro účely zjištění průměrného výdělku se obec považuje za zaměstnavatele a členové zastupitelstva obce se považují za zaměstnance.

Výkon funkce člena zastupitelstva obce se s odpracovanou dobou a týdenní pracovní dobou ve smyslu právní úpravy v zákoníku práce pro zaměstnance v pracovním poměru **nepojí**.

Dobu výkonu funkce člena zastupitelstva obce **nelze zredukovat toliko na dobu**, **kdy se účastní zasedání zastupitelstva obce či jiných orgánů obce**, **jejichž je členem**.

Uvolnění členové zastupitelstva obce

Za odpracovanou dobu v rozhodném období se použije počet dnů výkonu funkce s nárokem na odměnu za výkon funkce v příslušném kalendářním čtvrtletí (včetně dnů, kdy uvolněný člen zastupitelstva obce čerpal dovolenou, a odečtením dnů bez nároku na odměnu z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, nařízené karantény, těhotenství a mateřství, péče o dítě do 4 let věku anebo ošetřování fyzické osoby nebo péče o dítě mladší 10 let podle zákona o nemocenském pojištění). Odpracovaná doba se násobí počtem hodin v kalendářním dni, tj. 24.

Neuvolnění členové zastupitelstva obce

Za dobu výkonu funkce neuvolněného člena zastupitelstva obce je potřebné počítat fiktivní dobu výkonu funkce bez ohledu na to, **zda za výkon příslušné funkce pobíral měsíční odměnu** (mohlo např. v rozhodném období dojít k obdržení mimořádné odměny, která má rovněž charakter odměny za výkon funkce, a tedy se do průměrného výdělku započítává).

Uvolněný i neuvolněný člen zastupitelstva obce nemá pracovní dobu 8 hodin denně a 40 hodin týdně, **ale fiktivní dobu výkonu funkce v počtu 168 hodin**

(7 dní x 24 hodin) a **průměrný měsíc pro účely stanovení průměrného výdělku tak čítá 730,5 hodiny**.

Charakter mzdy nebo platu mají odměny za výkon funkce, tj. budou se do průměrného výdělku **zahrnovat odměny za měsíc a mimořádné odměny,** resp. poměrná část poskytnuté mimořádné odměny připadající na dané kalendářní čtvrtletí. **Odchodné, plnění poskytovaná dle § 80 zákona o obcích a poskytnutá náhrada za nevyčerpanou dovolenou charakter mzdy nebo platu zaměstnanců, resp. odměny za výkon funkce nemají a do průměrného výdělku se započítávat nebudou**.

VI. Zákonné odvody

Právní úprava

Zákon o daních z příjmů

Zákon o veřejném zdravotním pojištění

Zákon o pojistném na veřejné zdravotní pojištění

Zákon o nemocenském pojištění

Zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Odvody z odměn

Uvolnění členové zastupitelstev	
Daň z příjmu	Ano
Sociální pojištění	Ano
Zdravotní pojištění	Ano

Neuvolnění členové zastupitelstev	
Daň z příjmu	Ano
Sociální pojištění	Ne
Zdravotní pojištění	Ano

Odvody z odchodného

Uvolnění i neuvolnění členové zastupitelstev	
Daň z příjmu	Ano
Sociální pojištění	Ne
Zdravotní pojištění	Ne

Odvody z náhrad

Podle § 4 odst. 1 písm. d) bodu 1 zákona o daních z příjmů se daňové osvobození nevztahuje na náhrady za ztráty příjmu, a tyto náhrady se proto posoudí jako zdanitelný příjem, který je předmětem daně z příjmu fyzických osob. Přitom platí zásada, že náhrada za ztrátu příjmu se zdaní v režimu, v jakém se nachází nahrazovaný příjem.

Jsou-li proto příjmy ze samostatné činnosti předmětem daně podle § 7 zákona o daních z příjmů, je i náhrada za ztrátu těchto příjmů zdanitelným příjmem podle tohoto ustanovení.

Při výplatě výše zmíněných náhrad „za ztrátu příjmů ze samostatné činnosti" nebude z těchto příjmů sražena plátcem daně žádná daň, resp. záloha na daň, jako je tomu u příjmů ze závislé činnosti, resp. tyto náhrady nebudou zdaněny v úhrnu s běžnými odměnami náležejícími poplatníkovi za výkon funkce. **Poplatník s těmito příjmy bude povinen si vypořádat svou daňovou povinnost sám po uplynutí zdaňovacího období prostřednictvím daňového přiznání, ve kterém výše zmíněné náhrady zahrne do dílčího základu daně podle § 7 zákona o daních z příjmů.**

Odvody z dalších plnění

Daň z příjmů

Zákon o daních z příjmu stanoví, že odměny za výkon funkce a plnění poskytovaná v souvislosti se současným nebo dřívějším výkonem funkce jsou funkčními požitky a plnění v podobě funkčního požitku jsou příjmy ze závislé činnosti. **Pro jejich daňový režim se bez dalšího použijí veškerá ustanovení o příjmech ze závislé činnosti**, pokud zákon o daních z příjmů nestanoví jinak.

Co není předmětem daně u poplatníků s příjmy ze závislé činnosti, **je vymezeno v § 6 odst. 7 zákona o daních z příjmů a podmínky pro daňové osvobození taxativně vymezených příjmů ze závislé činnosti jsou uvedeny v § 6 odst. 9 zákona o daních z příjmů**. Nastavený daňový režim se přitom aplikuje u všech poplatníků s příjmy ze závislé činnosti, tedy platí i pro poplatníky s funkčními požitky vč. všech členů zastupitelstva obce.

Zdravotní pojištění

Odvodu pojistného na veřejné zdravotní pojištění podléhají příjmy ze závislé činnosti podle zákona o daních z příjmů, které nejsou od této daně osvobozeny.

Z finančních plnění se tak **do vyměřovacího základu zahrnou ta**, která jsou příjmem podle zákona o daních z příjmů a **která současně nejsou od daně osvobozena**.

Sociální pojištění

Do vyměřovacího základu se budou zahrnovat všechny příjmy, které budou poskytovány uvolněným členům zastupitelstva, pokud nebudou od daně z příjmu osvobozené. Na neuvolněné členy zastupitelstva obce se tak toto pravidlo nevztahuje a tyto příjmy se u nich do vyměřovacího základu nezahrnují.

VIII. DOVOLENÁ

Právní úprava

§81a zákona o obcích

Nárok na dovolenou

Nárok na dovolenou mají **pouze uvolnění členové** zastupitelstva obce. Neuvolněným členům zastupitelstva obce nárok na dovolenou nevzniká.

V případě, že výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva netrval celý kalendářní rok, má tento nárok na **poměrnou část dovolené** (tj. **jedna dvanáctina dovolené za kalendářní rok za každý započatý kalendářní měsíc výkonu funkce**). Při zúčtování se zároveň nesmí opomenout poměrné rozdělení nároku na dovolenou v pracovní dny, soboty a neděle.

Část dovolené, kterou uvolněný člen zastupitelstva nevyčerpal u svého zaměstnavatele před uvolněním k výkonu funkce (a na kterou mu vznikl u tohoto zaměstnavatele nárok), je **povinna poskytnout obec**.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

Dovolenou lze poskytnout i v tzv. „volebním mezidobí", pokud dotyčný člen zastupitelstva obce vykonává v tomto období pravomoci.

Výměra dovolené

Dovolená se poskytuje v rozsahu **5 týdnů (tj. 35 kalendářních dnů) za kalendářní rok**, přičemž **nejvýše 25 dnů lze čerpat v pracovní dny (tj. pondělí až pátek)**, jestliže tento den není svátkem.

Náhrada odměny za čerpání dovolené

Odměna se za dobu čerpání dovolené **nekrátí**.

Nevyčerpaná dovolená za kalendářní rok

Nevyčerpá-li uvolněný člen zastupitelstva obce dovolenou nebo její část v průběhu příslušného kalendářního roku, **převádí se** mu nárok na ni **do bezprostředně následujícího kalendářního roku**, v němž se eviduje jako nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku a čerpá se přednostně. Do následujícího dalšího kalendářního roku se již tento nárok nepřevádí a „propadá".

I v tomto případě je nutno zachovat dělení nároku na pondělí až pátek a na soboty a neděle. Tuto nevyčerpanou dovolenou **z předchozího kalendářního roku nelze proplatit**, lze ji toliko vyčerpat do konce roku, do kterého byla převedena

(tedy následujícího po roku, ve kterém na ni vznikl nárok), jinak propadá bez náhrady.

Nevyčerpaná dovolená při skončení funkce

Nevyčerpá-li uvolněný člen zastupitelstva obce **ke dni ukončení výkonu funkce** poměrnou část dovolené za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, **poskytne tomuto bývalému členovi zastupitelstva obec náhradu za nevyčerpanou dovolenou**. Nevyčerpaná dovolená **z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje ani nepřevádí**.

Náhrada za tuto nevyčerpanou dovolenou se určí jako násobek počtu kalendářních dnů, za které je poskytována, a jedné třicetiny odměny, která náleží uvolněnému členovi zastupitelstva obce ke dni ukončení výkonu funkce.

Náhrada se v tomto případě poskytuje ze zákona, tudíž uvolněný zastupitel si o poskytnutí nežádá a zastupitelstvo obce (ani jiný orgán obce) o tomto proplacení již nerozhoduje.

Příklady výpočtu pro uvedenou situaci lze nalézt v Doplňku k metodickému doporučení č. 5.6, který je v aktuálním znění dostupný na internetových stránkách www.mvcr.cz/odk.

Přečerpaná dovolená

Vyčerpá-li uvolněný člen zastupitelstva obce dovolenou **v rozsahu větším, než mu náleží**, posuzuje se odměna za každý den čerpání dovolené nad rámec zákonného nároku jako **přeplatek** poskytnuté odměny, který obec v příštím zúčtování odměny za výkon funkce odečte. Pokud na přeplatek jeho odměna nebude postačovat, měl by tento člen zastupitelstva obce sám přeplatek vrátit, v opačném případě jej obec může vymáhat.

Evidence dovolené

Evidenci čerpání dovolené uvolněných členů zastupitelstva obce **vede obecní úřad**. **Čerpání** dovolené pak obecnímu úřadu uvolněný člen zastupitelstva obce **oznámí předem**, a to **prostřednictvím starosty**. Starosta nemá pravomoc čerpání dovolené „zamítnout".

IX. OSTATNÍ PLNĚNÍ POSKYTOVANÁ ZASTUPITELŮM OBCE V SOUVISLOSTI S VÝKONEM FUNKCE

I. Cestovní náhrady

Právní úprava

§ 81 zákona o obcích

Členovi zastupitelstva obce náleží cestovní náhrady ve výši a za podmínek stanovených právními předpisy pro zaměstnance v pracovním poměru k obci a v jejich mezích **podle pravidel**, **která si dle místních podmínek stanovilo zastupitelstvo příslušné obce**.

Nestanoví-li v pravidlech pro poskytování cestovních náhrad zastupitelstvo obce jinak, podmínky, které mohou ovlivnit poskytování a výši cestovních náhrad, zejména dobu a místo nástupu a ukončení cesty, místo plnění úkolů, způsob dopravy a ubytování, určuje členům zastupitelstva obce před zahájením pracovní cesty **písemně starosta**. To může být velmi významné pro případ pracovního úrazu v průběhu pracovní cesty, vzniku škody apod.

Současně **zastupitelstvo obce může stanovit, že se místo trvalého pobytu člena zastupitelstva obce pro účely cestovních náhrad bude považovat za pravidelné pracoviště**.

II. Ostatní plnění

Právní úprava

§ 80 zákona o obcích

Zákon stanoví výčet příspěvků, které je **možno** členu zastupitelstva obce poskytnout. Tento výčet je **taxativní,** tzn. že členům zastupitelstva obce nelze poskytnout jiné příspěvky než v uvedeném ustanovení zákona. **Rozhodovat o plněních pro členy zastupitelstva obce je vyhrazeno zastupitelstvu obce.** Je plně na rozhodnutí obce, zda rozhodne o poskytování plnění. Není povinností obce tato plnění poskytovat ani v případě, že zaměstnanci obce mají obdobná plnění přiznána.

Uvedená plnění **lze** poskytovat z peněžního fondu nebo z rozpočtu obce (pokud s nimi rozpočet počítá). Další podrobnosti (např. v jaké výši lze jednotlivé příspěvky poskytovat, jakou formou, podrobnější věcné vymezení) zákon nestanovuje.

Plnění lze členovi zastupitelstva poskytnout jen **za obdobných podmínek a v obdobné výši jako zaměstnancům dané obce**.

Při schvalování plnění je třeba důsledně sledovat z hlediska možného přiznání, zda se jedná o uvolněného či neuvolněného člena zastupitelstva obce.

Jednotlivé příspěvky členům zastupitelstva:

Příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku, jde-li o starostu, místostarostu nebo člena zastupitelstva obce pověřeného k přijímání projevu vůle snoubenců, že spolu vstupují do manželství

Příspěvek **na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku k přijímání projevu vůle snoubenců vstupujících do manželství** se týká výlučně jen těch členů zastupitelstva obce, kteří uvedené činnosti v rámci výkonu funkce za obec provádějí. Pojem úprava zevnějšku zahrnuje zejména ošacení a úpravu vlasů či vousů, jakož i celkového vzhledu osoby, odpovídající povaze obřadu, na němž dotčená osoba obec zastupuje.

Příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku v souvislosti se zastupováním obce na veřejných občanských obřadech

Příspěvek **na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku při zastupování obce na veřejných občanských obřadech** se obdobně jako u předchozího příspěvku vztahuje pouze na členy zastupitelstva obce, kteří obec na veřejných občanských obřadech zastupují, a to ať už z titulu své funkce či na základě konkrétního pověření. Současně takto lze odvodit i rozsah zahrnující úpravu zevnějšku.

Vymezení termínu veřejný občanský obřad lze specifikovat jako zastupování obce na společenských akcích, které mají charakter občanského obřadu. V praxi se jedná typicky o příležitosti vítání nových občánků, zlaté (stříbrné, diamantové) svatby, udělení čestného občanství, veřejné smuteční obřady (např. ve smyslu zákona o pohřebnictví), obřady k uctění památky významných osob, obětí války, pogromů či jiných tragédií. Za veřejný občanský obřad nelze považovat společenské akce soukromého charakteru, byť i pro větší okruh občanů např. blahopřání členů zastupitelstev občanům při významných životních výročích dožití věku v soukromí, zastupování obce na společenských akcích jako setkání občanů, důchodců, kulturní akce, ani akce při jiných významných příležitostech, např. významné návštěvy v obci apod.

Příspěvek na podporu vzdělávání v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce

Příspěvek na **podporu vzdělávání** lze poskytnout na vzdělávací kurzy, školení či semináře související s výkonem funkce člena zastupitelstva obce např. jazykové kurzy a další vzdělávání. Mimo tento příspěvek lze rovněž vyslat člena zastupitelstva obce na školení či kurz hrazený běžně z rozpočtu obce.

Příspěvek na stravování, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce

Příspěvek na stravování nelze poskytovat neuvolněným členům zastupitelstva, a to ani ve dnech konání zasedání zastupitelstva obce. Tím není dotčena možnost poskytnout jim v průběhu jednání z rozpočtu obce pohoštění, občerstvení apod.

Formu poskytování tohoto příspěvku uvolněným členům zastupitelstva zákon o obcích nijak neřeší, ani neomezuje, a tak přichází v úvahu forma stravenek, peněžního příspěvku, závodního stravování ve vlastním zařízení, příp. i jiná forma.

S ohledem na už uvedenou podmínku „za obdobných podmínek a v obdobné výši jako zaměstnancům obce" dlužno zdůraznit, že obce obvykle přispívají na stravování svým zaměstnancům (na základě vnitřního předpisu vydaného příslušným orgánem obce nebo podle ujednání v kolektivní smlouvě uzavřené mezi obcí coby zaměstnavatelem a odborovou organizací zaměstnanců) jen **za odpracované dny (směny) na pracovišti, resp. v místě** v pracovní smlouvě sjednaného výkonu práce (nikoliv, jsou-li na pracovní cestě, když je nárok na stravné v rámci cestovních náhrad, nebo jsou-li doma z důvodu různých osobních překážek nebo ve dnech nepřetržitého odpočinku v týdnu a ve svátek), pokud odpracovali alespoň zaměstnavatelem určený počet hodin (např. 3 hodiny, 5 hodin aj.).

Stanovovat členům zastupitelstva „pracovní dobu" ve smyslu obecné právní úpravy zákoníku práce, jak platí pro zaměstnance v pracovním poměru nebo v jiném obdobném poměru, ani rozhodnutím zastupitelstva obce nelze. Přesto, s ohledem na shora uvedené, je-li **vůlí zastupitelstva poskytovat uvolněným členům peněžitý příspěvek na stravování, musí zastupitelstvo (výslovně jen) pro účely poskytování tohoto příspěvku přímo** (např. v konkrétním usnesení zastupitelstva obce, kterým o poskytování příspěvku uvolněným členům rozhodlo) **nebo nepřímo** (odkazem na aktuální úpravu pro zaměstnance dané obce, která se na členy zastupitelstva obce bude aplikovat přiměřeně) **stanovit, co se pro ně v této souvislosti rozumí „odpracovanou směnou".**

Rozhodnou dobu ve vztahu k uvolněným členům zastupitelstva obce je třeba stanovit tak, aby splňovala podmínku obdobnosti s úpravou týkající se zaměstnanců obce. Z tohoto pohledu se jako vhodné řešení nabízí např. stanovení rozhodné doby výčtem kalendářních dnů, za které stravné náleží – např. pondělí až pátek, pokud tento den není státním svátkem. Zároveň lze (opět s přihlédnutím k úpravě týkající se zaměstnanců obce) stanovit např. to, že příspěvek na stravování uvolněnému členovi zastupitelstva obce nenáleží ve dnech, kdy nevykonává funkci z důvodů dočasné pracovní neschopnosti, nařízené karantény, těhotenství a mateřství, péče o dítě do 4 let věku anebo ošetřování fyzické osoby nebo péče o dítě mladší 10 let, a ve dnech, kdy čerpá dovolenou.

Příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, doplňkové penzijní spoření nebo životní pojištění

Příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, doplňkové penzijní spoření nebo životní pojištění lze přiznat **jak uvolněným členům zastupitelstva**, **tak i neuvolněným členům zastupitelstva.**

Odměna při významném životním výročí

Jedná se o jakékoliv peněžité (neomezené) či nepeněžité plnění udělené členovi zastupitelstva např. při dovršení určitého věku.

Příspěvek na pojištění rizik spojených s výkonem funkce člena zastupitelstva obce

Příspěvek na pojištění rizik lze poskytnout pouze na pojištění rizik, která souvisejí s výkonem funkce člena zastupitelstva. Typicky se jedná o situaci, kdy člen zastupitelstva způsobí škodu obci při používání obecního vozidla nebo při manipulaci se svěřenými elektronickými či jinými prostředky obce. Vždy však záleží na posouzení každé obce, zda a na jaká rizika spojená s výkonem funkce zastupitele obce příspěvek přizná.

Příspěvek na podporu zdravotních, kulturních a sportovních aktivit, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce

Příspěvek na podporu zdravotních, **kulturních a sportovních aktivit** je možné uvolněnému členovi zastupitelstva poskytnout na volnočasové aktivity, např. permanentky do fitness centra, vstupenky na kulturní představení nebo na sportovní utkání. Dále lze příspěvek přiznat i na veškeré aktivity ve prospěch zdraví, např. na rehabilitaci nebo na návštěvu solné jeskyně.

Příspěvek na rekreaci, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce

Pouze uvolněným členům zastupitelstva lze poskytnout **příspěvek na rekreační pobyty** např. na dovolenou, poznávací či zážitkové zájezdy, ale i lázeňské pobyty apod. Příspěvky lze poskytnout pouze uvolněným členům zastupitelstva, a nikoli např. jejich dětem či dalším rodinným příslušníkům.

X. PŘÍLOHY

I. Vzor čestného prohlášení k výplatě odchodného

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Já, ...(titul, jméno, příjmení)

datum narození: .....

trvalé bydliště: .....

PRO ÚČELY VÝPLATY ODCHODNÉHO DLE § 78 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, ČESTNĚ PROHLAŠUJI, ŽE U MĚ NEJSOU DÁNY PŘEKÁŽKY PRO VÝPLATU ODCHODNÉHO STANOVENÉ V § 77 odst. 5 a 6*) SHORA CITOVANÉHO ZÁKONA O OBCÍCH.

V……..

Dne……

Podpis……

_____

*)

(5) Odchodné členovi zastupitelstva obce nenáleží, pokud byl v průběhu výkonu funkce pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, jeho trestní stíhání pro takový trestný čin bylo podmíněně zastaveno nebo bylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání.

(6) Vznikl-li členovi zastupitelstva obce nárok na odchodné v době, kdy je proti němu vedeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, odchodné se nevyplatí. Byl-li člen zastupitelstva obce pro trestný čin uvedený ve větě první pravomocně odsouzen, jeho trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno nebo bylo-li rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, platí, že nárok na odchodné nevznikl; v opačném případě se odchodné vyplatí.

II. Vzory usnesení zastupitelstva obce ve vztahu k odměňování členů zastupitelstva obce

Určení výše odměny neuvolněným členům zastupitelstva

*Zastupitelstvo obce stanovuje odměnu **za výkon funkce neuvolněného člena zastupitelstva obce** ve výši ..... Kč za měsíc. Odměna bude poskytována ode dne přijetí tohoto usnesení a v případě nového člena zastupitelstva obce (nástupu náhradníka na uvolněný mandát) ode dne složení slibu.*

*

*Zastupitelstvo obce stanovuje odměnu **za výkon funkce starosty jako neuvolněného člena zastupitelstva obce** ve výši ..... Kč za měsíc. Odměna bude poskytována ode dne zvolení do funkce starosty.*

*

*Zastupitelstvo obce **stanovuje svým neuvolněným členům** za výkon funkce odměny za měsíc v následujících částkách:*

starosta: ..... Kč,

místostarosta: ..... Kč,

člen rady: ..... Kč,

předseda výboru/komise: ..... Kč,

člen výboru/komise: ..... Kč,

člen zastupitelstva bez dalších funkcí: ..... Kč.

Odměna bude poskytována ode dne přijetí tohoto usnesení. V případě nástupu náhradníka na uprázdněný mandát člena zastupitelstva obce bude odměna poskytována ode dne složení slibu. V případě budoucích změn v obsazení jednotlivých funkcí bude odměna poskytována ode dne zvolení do příslušné funkce.

Souhrnné poskytování odměn:

*V případě souběhu výkonu více funkcí neuvolněných členů zastupitelstva obce se stanovuje odměna jako **souhrn odměn.***

*

*Do souhrnné odměny jsou **zahrnuty** vždy **maximálně 3 odměny** za funkce s nejvyšší odměnou schválenou zastupitelstvem obce. Do souhrnu se zahrnují pouze odměny za výkon funkce člena rady obce, předsedy nebo člena výboru zastupitelstva obce, předsedy nebo člena komise rady obce anebo předsedy nebo člena zvláštního*

*orgánu obce (Var.: Do souhrnu se **nezahrnují** odměny za člena zastupitelstva bez dalších funkcí, starosty a místostarosty obce).*

*

*Do souhrnu jsou zahrnuty vždy **maximálně 2 odměny** za funkce s nejvyšší odměnou schválenou zastupitelstvem obce. Do souhrnu se zahrnují pouze odměny za výkon funkce člena rady obce, předsedy nebo člena výboru zastupitelstva obce, předsedy nebo člena komise rady obce anebo předsedy nebo člena zvláštního orgánu obce (Var.: Do souhrnu se **nezahrnují** odměny za člena zastupitelstva bez dalších funkcí, starosty a místostarosty obce).*

*

*Do souhrnu **jsou zahrnuty** odměny*

… za výkon funkcí člena rady obce a předsedy/člena finančního výboru zastupitelstva obce;

… za výkon funkcí předsedy/člena kontrolního výboru zastupitelstva a člena kulturní komise rady obce;

… za výkon funkce člena kontrolního výboru a člena přestupkové komise.

*

*Souhrnná odměna se poskytuje jako **souhrn odměn***

… ve výši jednotlivých odměn schválených zastupitelstvem obce;

… tak, že za funkci s nejvyšší odměnou schválenou zastupitelstvem obce se poskytuje odměna ve výši schválené zastupitelstvem obce, ostatní odměny započítané do souhrnu se poskytují v poloviční výši schválené zastupitelstvem obce;

… tak, že za funkci s nejvyšší odměnou schválenou zastupitelstvem obce se poskytuje odměna ve výši schválené zastupitelstvem obce, ostatní odměny započítané do souhrnu se poskytují ve výši schválené zastupitelstvem obce ponížené o částku za odměnu neuvolněného člena zastupitelstva bez dalších funkcí.

Zvýšení odměny člena zastupitelstva obce pověřeného oddáváním

*Zastupitelstvo obce stanovuje, že panu XY, členu zastupitelstva obce pověřenému (usnesením zastupitelstva obce č. ... ze dne ...) k přijímání vůle snoubenců, že spolu vstupují do manželství, se podle počtu dnů /obřadů/, ve kterých oddával v daném měsíci, **odměna poskytovaná za měsíc zvyšuje** o částku … (např. 250 Kč) za den/… (např. 100 Kč) za obřad, nejvýše však o částku 2.000 Kč nad maximální výši odměny poskytované za měsíc za výkon jím zastávané funkce podle zákona o obcích.*

Členové výborů a komisí, kteří nejsou členy zastupitelstva obce

Zastupitelstvo obce stanovuje členům výborů zastupitelstva obce, komisí rady obce, členům a předsedům zvláštních orgánů obce, kteří ***nejsou členy zastupitelstva obce****, za výkon funkce odměny za měsíc v následujících částkách:*

člen výboru: ..... Kč,

člen komise: ..... Kč,

člen zvláštního orgánu obce: ..... Kč,

předseda zvláštního orgánu obce: ..... Kč.

Koeficienty pro stanovení výše odměn členů zastupitelstev obcí a členů zastupitelstev jejich městských částí/obvodů

Číslo řádku – vel. kat. ÚSC	Počet obyvatel s trvalým pobytem na území obce (městské části nebo obvodu) starosta, primátor		Uvolnění členové zastupitelstva				Neuvolnění členové zastupitelstva					
			starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 1 a 2)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvl. orgánu, ostatní uvolnění	starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 5 a 6)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen zastupitelstva bez dalších funkcí
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	obec (městská část nebo obvod)	do 300	1,211	1,065	0,944	0,823	0,726	0,654	0,145	0,073	0,061	0,036
2		301 - 600	1,360	1,197	1,061	0,925	0,816	0,734	0,163	0,082	0,068	0,041
3		601 - 1 000	1,573	1,384	1,227	1,070	0,944	0,849	0,184	0,094	0,078	0,047
4		1 001 - 3 000	1,751	1,541	1,365	1,190	1,051	0,945	0,205	0,105	0,088	0,053
5		3 001 - 5 000	1,868	1,644	1,457	1,270	1,121	1,009	0,224	0,112	0,093	0,056
6		5 001 - 10 000	2,040	1,795	1,591	1,387	1,224	1,102	0,245	0,122	0,102	0,061
7		10 001 - 20 000	2,211	1,946	1,724	1,503	1,326	1,194	0,265	0,133	0,111	0,066
8		20 001 - 50 000	2,413	2,123	1,882	1,641	1,448	1,303	0,290	0,145	0,121	0,072
9		50 001 - 100 000 a územně nečleněná statutární města	2,621	2,307	2,045	1,782	1,573	1,415	0,315	0,157	0,131	0,079
10		100 001 - 200 000 a územně členěná statutární města	2,845	2,504	2,219	1,935	1,707	1,536	0,341	0,171	0,142	0,085
11		nad 200 000	3,451	3,037	2,691	2,346	2,070	1,863	0,414	0,207	0,173	0,104

Koeficienty pro stanovení výše odměn členů zastupitelstva hl. m. Prahy a členů zastupitelstev městských částí hl. m. Prahy

Číslo řádku – vel. kat. městské části a hl. m. Praha		Počet obyvatel s trvalým pobytem na území dané městské části a hl. m. Praha	Uvolnění členové zastupitelstva				Neuvolnění členové zastupitelstva					
			starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 1 a 2)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvl. orgánu, ostatní uvolnění	starosta, primátor	místostarosta, náměstek primátora	člen rady (neuvedený ve sl. 5 a 6)	předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen zastupitelstva bez dalších funkcí
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1		do 300	1,211	1,065	0,944	0,823	0,726	0,654	0,145	0,073	0,061	0,036
2		301 - 600	1,360	1,197	1,061	0,925	0,816	0,734	0,163	0,082	0,068	0,041
3		601 - 1 000	1,573	1,384	1,227	1,070	0,944	0,849	0,184	0,094	0,078	0,047
4		1 001 - 3 000	1,751	1,541	1,365	1,190	1,051	0,945	0,205	0,105	0,088	0,053
5		3 001 - 5 000	1,868	1,644	1,457	1,270	1,121	1,009	0,224	0,112	0,093	0,056
6		5 001 - 10 000	2,040	1,795	1,591	1,387	1,224	1,102	0,245	0,122	0,102	0,061
7		10 001 - 20 000	2,211	1,946	1,724	1,503	1,326	1,194	0,265	0,133	0,111	0,066
8		20 001 - 50 000	2,413	2,123	1,882	1,641	1,448	1,303	0,290	0,145	0,121	0,072
9		50 001 - 100 000	2,621	2,307	2,045	1,782	1,573	1,415	0,315	0,157	0,131	0,079
10		100 001 - 200 000	2,845	2,504	2,219	1,935	1,707	1,536	0,341	0,171	0,142	0,085
11		nad 200 000	3,451	3,037	2,691	2,346	2,070	1,863	0,414	0,207	0,173	0,104
hl. m. Praha			3,995	3,516	3,196	2,717	2,397	2,158	0,479	0,280	0,240	0,200

Koeficienty pro stanovení výše odměn členů zastupitelstev krajů

Číslo řádku – vel. kat. kraje	Počet obyvatel s trvalým pobytem na území kraje	Uvolnění členové zastupitelstva				Neuvolnění členové zastupitelstva					
		hejtman	náměstek hejtmana	člen rady (neuvedený ve sl. 1 a 2)	Předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvl. orgánu, ostatní uvolnění	hejtman	náměstek hejtmana	člen rady (neuvedený ve sl. 5 a 6)	Předseda výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen výboru zastupitelstva, komise rady, zvláštního orgánu	člen zastupitelstva bez dalších funkcí
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	kraj do 500 000	3,632	3,196	2,906	2,470	2,179	1,961	0,436	0,254	0,218	0,182
2	kraj 500 001 - 1 000 000	3,753	3,303	3,003	2,552	2,252	2,027	0,450	0,263	0,225	0,188
3	kraj nad 1 000 000	3,874	3,409	3,100	2,635	2,325	2,092	0,465	0,271	0,232	0,194

IV. Vybraná ustanovení právních předpisů

Zákon o obcích

§ 70

(1) Funkce člena zastupitelstva obce je veřejnou funkcí.

(2) Člen zastupitelstva obce nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech vyplývajících z jeho pracovního poměru nebo jiného obdobného právního vztahu.

§ 71

(1) Funkci člena zastupitelstva obce vykonávají

a) členové zastupitelstva obce zvolení do funkcí, jež zastupitelstvo obce určilo jako funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni, (dále jen „uvolněný člen zastupitelstva obce"),

b) ostatní členové zastupitelstva obce (dále jen „neuvolněný člen zastupitelstva obce").

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytne zaměstnavatel pro výkon funkce pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu; rozsah doby nezbytně nutný k výkonu funkce určí obec. Náhradu mzdy nebo platu, včetně odpovídající částky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění podle zvláštních právních předpisů50), uhradí obec zaměstnavateli.

(3) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je podnikající fyzickou osobou nebo osobou provozující jinou samostatnou výdělečnou činnost, poskytuje obec náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce paušální částkou. Paušální částku za hodinu a nejvyšší částku, kterou lze jako náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce poskytnout v souhrnu za kalendářní měsíc, stanoví zastupitelstvo obce.

(4) Obec nesmí členovi zastupitelstva obce poskytnout v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce dar, a to ani po skončení výkonu funkce.

§ 72

(1) Uvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytuje obec za výkon funkce odměnu ve výši podle § 73 odst. 1. Odměna se poskytuje ode dne zvolení do funkce, již zastupitelstvo obce určilo jako funkci, pro kterou budou členové zastupitelstva obce uvolněni, nejdříve však ode dne, od kterého ji zastupitelstvo obce jako takovou funkci určilo. Uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je poslancem, senátorem nebo členem vlády, poskytuje obec odměnu ve výši 0,4násobku výše odměny, která by jinak náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce.

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce může obec poskytovat za výkon funkce odměnu až do maximální výše podle § 73 odst. 2. V takovém případě se

odměna poskytuje ode dne stanoveného zastupitelstvem obce, nejdříve však ode dne přijetí usnesení zastupitelstva obce, kterým odměnu stanovilo.

(3) V usnesení podle odstavce 2 zastupitelstvo obce stanoví výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce za měsíc, a to částkou v celých korunách, přitom může přihlédnout k plnění individuálních úkolů, které jednotlivým neuvolněným členům zastupitelstva obce uložilo, a předem stanoveným způsobem k jejich účasti na jednání orgánů, jejichž jsou členy. Usnesení podle odstavce 2 pozbývá účinnosti ukončením funkčního období zastupitelstva obce, které odměnu stanovilo.

(4) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty, poskytuje obec odměnu v rozmezí od 0,3 do 0,6násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty. Pokud zastupitelstvo obce neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty, odměnu nestanovilo, náleží mu ode dne zvolení do funkce starosty odměna ve výši 0,3násobku výše odměny, která by náležela uvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty.

(5) Odměna se členovi zastupitelstva obce poskytuje měsíčně. Pokud člen zastupitelstva obce vykonával funkci jen po část měsíce, náleží mu za tento měsíc odměna ve výši násobku jedné třicetiny jeho odměny a počtu kalendářních dnů, po které funkci v daném měsíci vykonával.

(6) Je-li člen zastupitelstva obce odvolán z funkce nebo se funkce vzdal a v tentýž den je zvolen do jiné funkce, za kterou mu náleží odměna, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 74 odst. 3 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo obce.

(7) Nevykonává-li uvolněný člen zastupitelstva obce funkci z důvodu dočasné pracovní neschopnosti, nařízené karantény, těhotenství a mateřství, péče o dítě do 4 let věku anebo ošetřování fyzické osoby nebo péče o dítě mladší 10 let podle zákona o nemocenském pojištění, odměna mu nenáleží, nestanoví-li tento zákon jinak.

(8) Uvolněnému členovi zastupitelstva obce za každý kalendářní den od prvního do čtrnáctého kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náleží odměna ve výši 60 % jedné třicetiny odměny. Pro účely stanovení výše odměny ve snížené výši podle věty první se jedna třicetina odměny upraví obdobným způsobem, jakým se upravuje denní vyměřovací základ pro stanovení nemocenského z nemocenského pojištění[1].

(9) Odměna stanovená podle odstavce 8 se snižuje o 50 %, pokud se nemocenské podle právních předpisů o nemocenském pojištění snižuje na polovinu. Odměna ve snížené výši stanovená podle odstavce 8 a podle věty první za jednotlivý kalendářní den se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

§ 73

(1) Odměna uvolněného člena zastupitelstva obce se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a velikostní kategorie obce.

(2) Maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva obce se určí jako součin základny pro výpočet odměny a koeficientu stanoveného v příloze k tomuto zákonu podle zastávané funkce a podle velikostní kategorie obce.

(3) Za základnu pro výpočet odměny v příslušném kalendářním roce se považuje průměrná hrubá měsíční nominální mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství dosažená za první pololetí předchozího kalendářního roku podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu známých k 1. říjnu předchozího kalendářního roku.

(4) Výši základny pro výpočet odměny podle odstavce 3 vyhlašuje Ministerstvo vnitra sdělením ve Sbírce zákonů a mezinárodních smluv.

(5) Při určení výše odměny člena zastupitelstva obce se vychází z počtu obyvatel obce, kteří byli hlášeni v obci k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku, ve kterém se konaly volby do zastupitelstva obce.

(6) Změní-li se v průběhu volebního období zastupitelstva obce počet obyvatel obce hlášených v obci k trvalému pobytu k 1. lednu kalendářního roku ve srovnání s rozhodným počtem obyvatel podle odstavce 5 o více než 20 % tak, že dojde ke změně zařazení obce ve velikostní kategorii obcí podle přílohy k tomuto zákonu, náleží od 1. ledna tohoto kalendářního roku

a) uvolněnému členovi zastupitelstva obce odměna ve výši odpovídající velikostní kategorii obce,

b) neuvolněnému členovi zastupitelstva obce dosavadní odměna, pokud nepřesahuje maximální výši odměny pro příslušnou velikostní kategorii obce, jinak mu přísluší odměna v maximální výši.

(7) Odměna se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

§ 74

(1) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je oprávněn k přijímání projevu vůle snoubenců, že spolu vstupují do manželství[53)], může zastupitelstvo obce s přihlédnutím k časové náročnosti a četnosti obřadů zvýšit odměnu až o 2 000 Kč nad maximální výši odměny stanovenou za výkon jeho funkce podle tohoto zákona. Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který je pověřen řízením obecní policie[1], může zastupitelstvo obce s přihlédnutím k časové náročnosti této činnosti zvýšit odměnu až o 2 000 Kč nad maximální výši odměny stanovenou za výkon jeho funkce podle tohoto zákona.

(2) V případě souběhu výkonu více funkcí náleží uvolněnému členovi zastupitelstva obce odměna za tu z jeho funkcí, za kterou náleží nejvyšší odměna.

(3) V případě souběhu výkonu více funkcí může být neuvolněnému členovi zastupitelstva obce poskytnuta odměna až do výše souhrnu odměn za tři různé funkce. Do tohoto souhrnu lze zahrnout pouze odměny za výkon funkce člena rady obce, předsedy nebo člena výboru zastupitelstva obce, předsedy nebo člena komise rady obce anebo předsedy nebo člena zvláštního orgánu obce. Pokud zastupitelstvo obce nerozhodne o poskytnutí odměny podle věty první, náleží neuvolněnému členovi zastupitelstva obce odměna za funkci, za kterou mu náleží nejvyšší odměna schválená zastupitelstvem obce.

§ 75

(1) Místostarostovi, který po dobu delší než 4 týdny nepřetržitě zastupoval podle § 104 odst. 1 věty třetí starostu v plném rozsahu jeho funkce z důvodu jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonával funkci, náleží od prvního dne zastupování odměna ve výši, která by v daném období náležela starostovi, je-li tato odměna vyšší.

(2) Členovi zastupitelstva obce, který byl zastupitelstvem obce pověřen výkonem pravomocí starosty podle § 103 odst. 6, náleží odměna ve výši, která by v daném období náležela starostovi, je-li tato odměna vyšší.

(3) Osobě, která nadále vykonává pravomoci starosty nebo místostarosty podle § 107, náleží po dobu výkonu těchto pravomocí dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce. Osobě, která nadále vykonává pravomoci člena rady obce podle § 102a, náleží po dobu výkonu těchto pravomocí dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.

(4) Osobě, která je předsedou nebo členem zvláštního orgánu obce nebo komise rady obce, které byl svěřen výkon přenesené působnosti podle § 103 odst. 4 písm. c), náleží po skončení funkčního období zastupitelstva obce do odvolání z funkce dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce.

(5) Osobě, která je předsedou nebo členem komise rady obce, které nebyl svěřen výkon přenesené působnosti, náleží po skončení funkčního období zastupitelstva obce dosavadní odměna za výkon této funkce a další související nároky spojené s výkonem této funkce po dobu výkonu pravomocí dosavadní rady obce podle § 102a.

(6) Náležela-li by členovi zastupitelstva obce v jeden den odměna podle odstavce 3, 4 nebo 5 a současně odměna podle § 72 odst. 1 nebo 2, náleží mu za tento den pouze ta z odměn, která je vyšší. V případě souhrnu odměn podle § 74 odst. 3 je pro posouzení výše odměn rozhodná výše souhrnné odměny, o níž rozhodlo zastupitelstvo obce.

§ 76

(1) Členovi zastupitelstva obce může obec poskytnout mimořádnou odměnu za splnění mimořádných nebo zvláště významných úkolů obce.

(2) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce členovi zastupitelstva obce, který byl alespoň po část tohoto roku uvolněným členem zastupitelstva obce, nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší odměny, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku náležela za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

(3) Souhrnná výše mimořádných odměn poskytnutých v kalendářním roce neuvolněnému členovi zastupitelstva obce nesmí být vyšší než dvojnásobek nejvyšší maximální výše odměny neuvolněného člena zastupitelstva obce, která mu v průběhu tohoto kalendářního roku mohla být obcí poskytována za výkon jím zastávané funkce nebo v souhrnu za výkon jím zastávaných funkcí za měsíc.

(4) Návrh na poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva obce musí být odůvodněn a projednán jako samostatný bod programu jednání zastupitelstva obce. Důvod poskytnutí mimořádné odměny musí být uveden v usnesení zastupitelstva obce, kterým byla mimořádná odměna poskytnuta.

§ 77

(1) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty, a uvolněnému členovi zastupitelstva obce, jimž zanikl mandát člena zastupitelstva obce, poskytne obec odchodné, pokud jim ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva obce náležela odměna. K případům nevyplácení odměny v rozhodný den z důvodů uvedených v § 72 odst. 7 se nepřihlíží.

(2) Neuvolněnému členovi zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty, a uvolněnému členovi zastupitelstva obce, kteří byli v průběhu funkčního období odvoláni nebo se vzdali funkce, poskytne obec odchodné, pokud jim ke dni odvolání nebo vzdání se funkce náležela odměna. K případům nevyplácení odměny v rozhodný den z důvodů uvedených v § 72 odst. 7 se nepřihlíží.

(3) Odchodné podle odstavce 1 při zániku mandátu člena zastupitelstva obce dnem voleb do zastupitelstva obce členovi zastupitelstva obce nenáleží, pokud byl v novém funkčním období opětovně zvolen do funkce uvolněného člena zastupitelstva obce nebo do funkce neuvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty, za niž mu náleží odměna. O opětovné zvolení do funkce podle věty první nejde, jde-li o druhé a následující obsazení uvedené funkce v průběhu funkčního období.

(4) Odchodné podle odstavce 2 členovi zastupitelstva obce nenáleží, pokud byl nejpozději na následujícím zasedání zastupitelstva obce opětovně zvolen do funkce uvolněného člena zastupitelstva obce nebo do funkce neuvolněného

člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty, za niž mu náleží odměna.

(5) Odchodné členovi zastupitelstva obce nenáleží, pokud byl v průběhu výkonu funkce pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, jeho trestní stíhání pro takový trestný čin bylo podmíněně zastaveno nebo bylo rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání.

(6) Vznikl-li členovi zastupitelstva obce nárok na odchodné v době, kdy je proti němu vedeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce, odchodné se nevyplatí. Byl-li člen zastupitelstva obce pro trestný čin uvedený ve větě první pravomocně odsouzen, jeho trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno nebo bylo-li rozhodnuto o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání, platí, že nárok na odchodné nevznikl; v opačném případě se odchodné vyplatí.

(7) Odchodné podle odstavce 2 lze členovi zastupitelstva obce poskytnout ve funkčním období pouze jednou.

§ 78

(1) Odchodné se stanoví ve výši odměny, která členovi zastupitelstva obce náležela za měsíc ke dni zániku mandátu člena zastupitelstva obce nebo ke dni odvolání nebo vzdání se funkce, k níž se přičte násobek této částky a počtu celých ukončených po sobě jdoucích let výkonu funkce, nejvíce však tří ukončených let výkonu funkce. Do rozhodné doby podle věty první se započte i doba, po kterou člen zastupitelstva obce podle § 77 odst. 3 nebo 4 do opětovného zvolení do funkce nevykonával funkci uvolněného člena zastupitelstva obce nebo funkci neuvolněného člena zastupitelstva obce, který vykonává funkci starosty nebo místostarosty.

(2) Odchodné je splatné, jsou-li splněny podmínky stanovené v § 77 a předloženo čestné prohlášení podle odstavce 3, a vyplácí se jednorázově v nejbližším výplatním termínu. Pokud do 3 měsíců nenastala překážka pro nárok na odchodné podle § 77 odst. 3 a 4, odchodné se vyplatí. Člen zastupitelstva obce, jemuž bylo vyplaceno odchodné podle věty první, je povinen vyplacené odchodné vrátit, jestliže následně nastaly překážky pro nárok na odchodné podle § 77 odst. 3 a 4.

(3) Člen zastupitelstva obce je povinen předložit čestné prohlášení, že u něj nejsou dány překážky pro výplatu odchodného stanovené v § 77 odst. 5 a 6.

§ 79

Splatnost a výplata odměny a dalších plnění poskytovaných v souvislosti s výkonem funkce členům zastupitelstva obce, jakož i srážky z nich, odpovědnost člena zastupitelstva obce za škodu, kterou způsobil obci v souvislosti s výkonem funkce, a postup obce v případě zjišťování průměrného výdělku, vzdání se práva na odměnu nebo další plnění a v případě smrti člena zastupitelstva obce se řídí zákoníkem práce.

Pro tyto účely se obec považuje za zaměstnavatele a členové zastupitelstva obce se považují za zaměstnance.

§ 80

(1) Členovi zastupitelstva obce lze z peněžního fondu nebo z rozpočtu obce poskytnout

a) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku, jde-li o starostu, místostarostu nebo člena zastupitelstva obce pověřeného k přijímání projevu vůle snoubenců, že spolu vstupují do manželství,

b) příspěvek na úhradu zvýšených nákladů na úpravu zevnějšku v souvislosti se zastupováním obce na veřejných občanských obřadech,

c) příspěvek na podporu vzdělávání v souvislosti s výkonem funkce člena zastupitelstva obce,

d) příspěvek na stravování, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce,

e) příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem, doplňkové penzijní spoření nebo životní pojištění,

f) odměnu při významném životním výročí,

g) příspěvek na pojištění rizik spojených s výkonem funkce člena zastupitelstva obce,

h) příspěvek na podporu zdravotních, kulturních a sportovních aktivit, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce,

i) příspěvek na rekreaci, jde-li o uvolněného člena zastupitelstva obce.

(2) Plnění podle odstavce 1 lze členovi zastupitelstva obce poskytnout za obdobných podmínek a v obdobné výši jako zaměstnancům obce.

§ 81

(1) Členovi zastupitelstva obce náleží v souvislosti s výkonem jeho funkce cestovní náhrady ve výši a za podmínek stanovených právními předpisy platnými pro zaměstnance obce55) a v jejich mezích podle pravidel pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva obce, stanovených zastupitelstvem obce.

(2) Zastupitelstvo obce může stanovit, že za pravidelné pracoviště člena zastupitelstva obce pro účely cestovních náhrad se považuje místo jeho trvalého pobytu.

(3) Nestanoví-li v pravidlech pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva obce zastupitelstvo obce jinak, podmínky, které mohou ovlivnit poskytování a výši cestovních náhrad, zejména dobu a místo nástupu a ukončení cesty, místo plnění úkolů, způsob dopravy a ubytování, určuje členům zastupitelstva obce před zahájením pracovní cesty písemně starosta.

(4) Stanoví-li tak zastupitelstvo obce, náleží členovi zastupitelstva obce náhrada za opotřebení vlastního zařízení nebo jiných předmětů nezbytných k výkonu funkce člena zastupitelstva obce. To neplatí pro používání motorového vozidla, u kterého se poskytování náhrad řídí odstavci 1 až 3.

§ 81a

(1) Uvolněný člen zastupitelstva obce má nárok na dovolenou v délce 5 týdnů za kalendářní rok, přičemž nejvýše 25 dnů dovolené může připadnout na pondělí až pátek, pokud tento den není svátkem.

(2) Pokud výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva obce netrvá po dobu celého kalendářního roku, má nárok na poměrnou část dovolené, která činí za každý i započatý kalendářní měsíc výkonu funkce jednu dvanáctinu dovolené za kalendářní rok.

(3) Odměna se za dobu čerpání dovolené nekrátí.

(4) Obec poskytne uvolněnému členovi zastupitelstva obce též tu část dovolené, kterou nevyčerpal u svého zaměstnavatele před uvolněním k výkonu veřejné funkce.

(5) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce dovolenou nebo její část v průběhu příslušného kalendářního roku, převádí se mu nárok na ni do bezprostředně následujícího kalendářního roku, v němž se eviduje jako nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku a čerpá se přednostně. Do dalšího kalendářního roku se již tento nárok nepřevádí.

(6) Nevyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce ke dni ukončení výkonu funkce poměrnou část dovolené podle odstavce 2 za kalendářní rok, ve kterém došlo k ukončení uvolnění pro výkon funkce, poskytne mu obec náhradu za nevyčerpanou dovolenou. Nevyčerpaná dovolená z předchozího kalendářního roku se nenahrazuje ani nepřevádí.

(7) Náhrada za nevyčerpanou dovolenou podle odstavce 6 se určí jako násobek počtu kalendářních dnů, za které je poskytována, a jedné třicetiny odměny, která náleží uvolněnému členovi zastupitelstva obce ke dni ukončení výkonu funkce.

(8) Vyčerpal-li uvolněný člen zastupitelstva obce dovolenou v rozsahu větším, než mu náleží podle odstavců 1 až 5, posuzuje se odměna za každý den čerpání dovolené nad rámec zákonného nároku jako přeplatek poskytnuté odměny.

(9) Obecní úřad vede evidenci o čerpání dovolené uvolněných členů zastupitelstva obce. Člen zastupitelstva obce oznámí předem čerpání dovolené obecnímu úřadu prostřednictvím starosty.

§ 84

(2) Zastupitelstvu obce je vyhrazeno

k) určovat funkce, pro které budou členové zastupitelstva obce uvolněni,

n) stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce,

o) stanovit paušální částku náhrady výdělku ušlého v souvislosti s výkonem funkce podle § 71 odst. 3, rozhodovat o mimořádných odměnách podle § 76 a o plněních pro členy zastupitelstva obce podle § 80,

p) vyslovovat souhlas se vznikem pracovněprávního vztahu mezi obcí a členem zastupitelstva obce,

u) stanovit pravidla pro poskytování cestovních náhrad členům zastupitelstva obce,

v) rozhodovat o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva obce, za výkon funkce členů výborů, komisí a zvláštních orgánů obce,

§ 102a

(1) Rada obce vykonává své pravomoci podle tohoto zákona i po ukončení funkčního období zastupitelstva obce až do zvolení nové rady obce nebo do zvolení starosty nebo místostarosty v případě, že se rada obce nevolí (§ 99 odst. 3). Za zvolení nové rady obce podle věty první se považuje zvolení alespoň nadpoloviční většiny počtu členů rady obce, který má být volen podle § 84 odst. 2 písm. m), jestliže došlo ke zvolení starosty nebo místostarosty; ustanovení § 100 odst. 1 se neuplatní.

(2) Jestliže soud vyhoví návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování, je rada obce ode dne právní moci rozhodnutí soudu do dne, ve kterém se koná ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce, kromě pravomocí stanovených v odstavci 1, oprávněna stanovit pravidla rozpočtového provizoria a schvalovat rozpočtová opatření.

(3) Jestliže nedošlo ke zvolení zastupitelstva obce, protože okrsková volební komise neodevzdala zápis o průběhu a výsledku hlasování, vykonává rada obce ode dne následujícího po dni, ve kterém končila lhůta okrskové volební komise k odevzdání zápisu o průběhu a výsledku hlasování, do dne, ve kterém se koná ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce, pravomoci podle odstavce 2.

(4) V obcích, v nichž rada obce nebyla před ukončením funkčního období zastupitelstva obce volena (§ 99 odst. 3), vykonává její pravomoci v období podle odstavce 1 dosavadní starosta (§ 107) v rozsahu podle § 102 odst. 4. Ustanovení odstavců 2 a 3 se použijí obdobně.

§ 107

Dosavadní starosta v období ode dne voleb do zastupitelstva obce do zvolení nového starosty nebo místostarosty, a jde-li o obec, v níž je volena rada obce, až do zvolení nové rady obce podle § 102a, vykonává pravomoci starosty podle § 103; v tomto období vykonává své pravomoci též dosavadní místostarosta. Nevykonává-li dosavadní starosta své pravomoci podle věty první, vykonává je dosavadní místostarosta, a je-li dosavadních místostarostů více, ten, kterého přede dnem voleb pověřilo zastupitelstvo obce zastupováním starosty, jinak ten, kterého pověřil dosavadní starosta. Vykonával-li ke dni voleb pravomoci starosty člen zastupitelstva obce podle § 103 odst. 6, použijí se věty první a druhá obdobně.

Zákoník práce

§ 4a

(4) Vzdá-li se zaměstnanec práva, které mu tento zákon, kolektivní smlouva nebo vnitřní předpis poskytuje, nepřihlíží se k tomu.

§ 53

(1) Zakazuje se dát zaměstnanci výpověď v ochranné době, to je

c) v době, kdy je zaměstnanec dlouhodobě plně uvolněn pro výkon veřejné funkce,

§ 200

Zaměstnanci od zaměstnavatele přísluší pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu k výkonu veřejných funkcí, občanských povinností a jiných úkonů v obecném zájmu, pokud tuto činnost nelze provést mimo pracovní dobu. Náhrada mzdy nebo platu od zaměstnavatele v těchto případech nepřísluší, není-li dále v tomto zákoně stanoveno jinak, nebo není-li dohodnuto nebo vnitřním předpisem stanoveno jinak. Zvláštní právní předpisy upravující překážky v práci z důvodu obecného zájmu tím nejsou dotčeny.

§ 201

Výkon veřejné funkce

(1) Výkonem veřejné funkce se pro účely tohoto zákona rozumí plnění povinností vyplývajících z funkce, která je

a) vymezena funkčním nebo časovým obdobím a

b) obsazovaná na základě přímé nebo nepřímé volby nebo jmenováním podle zvláštních právních předpisů.

(2) Výkonem veřejné funkce je například výkon funkce poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu, senátora Senátu Parlamentu, člena zastupitelstva územního samosprávného celku nebo přísedícího.

(3) Zaměstnanci, který vykonává veřejnou funkci vedle plnění povinností vyplývajících z pracovního poměru, může být z důvodu výkonu veřejné funkce poskytnuto pracovní volno v rozsahu nejvýše 20 pracovních dnů (směn) v kalendářním roce, nestanoví-li jiný právní předpis jiný rozsah uvolnění.

§ 216

(4) Byl-li zaměstnanec dlouhodobě plně uvolněn pro výkon veřejné funkce, je povinen mu dovolenou nebo její část poskytnout ten, pro koho byl zaměstnanec takto uvolněn; tato osoba je povinna mu poskytnout též tu část dovolené, kterou nevyčerpal před uvolněním. Nevyčerpal-li zaměstnanec dovolenou před uplynutím doby uvolnění, je povinen mu ji poskytnout uvolňující zaměstnavatel. Splnění podmínek pro vznik práva na dovolenou se přitom posuzuje vcelku za dobu před uvolněním i po uvolnění.

§ 250

(1) Zaměstnanec je povinen nahradit zaměstnavateli škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

(2) Byla-li škoda způsobena také porušením povinností ze strany zaměstnavatele, povinnost zaměstnance nahradit škodu se poměrně omezí.

§ 328

(1) Peněžitá práva zaměstnance jeho smrtí nezanikají. Do výše odpovídající trojnásobku jeho průměrného měsíčního výdělku přecházejí mzdová a platová práva z pracovněprávního vztahu uvedeného v § 3 větě druhé postupně na jeho manžela, děti a rodiče, jestliže s ním žili v době smrti ve společné domácnosti; předmětem dědictví se stávají, není-li těchto osob.

(2) Peněžitá práva zaměstnavatele zanikají smrtí zaměstnance, s výjimkou práv, o kterých bylo pravomocně rozhodnuto nebo která byla zaměstnancem před jeho smrtí písemně uznána co do důvodů i výše, a práv na náhradu škody způsobené úmyslně.

§ 392

Fyzickým osobám plnícím veřejné funkce a funkcionářům odborové organizace odpovídá za škodu vzniklou při výkonu funkce nebo v přímé souvislosti s ní ten, pro koho byli činni; fyzické osoby a funkcionáři odpovídají za škodu tomu, pro koho byli činni.